

Wrocław, 30 lipca 2004 roku

WK.660/437/K-6/04

**Pan
Rafał Dutkiewicz
Prezydent Wrocławia**

**Sukiennice 9
50 – 107 Wrocław**

Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu działając na podstawie art. 1 ust. 1 ustawy z 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jednolity Dz. U. z 2001 roku, Nr 55 poz. 577 ze zm.), przeprowadziła w Urzędzie Miejskim Wrocławia, w okresie od 4 marca do 2 lipca 2004 roku, kontrolę kompleksową gospodarki finansowej gminy miejskiej Wrocław. Jej celem było sprawdzenie zgodności postępowania z obowiązującymi przepisami w zakresie realizacji budżetu Gminy na przykładzie losowo wybranych i udokumentowanych operacji finansowo-gospodarczych, dotyczących w szczególności lat 2002 - 2003 oraz I kwartału 2004 roku, a także działań w sferze udzielania zamówień publicznych i gospodarowania mieniem.

Ustalenia kontroli zostały szczegółowo opisane w protokole podpisanym 9 lipca 2004 roku i wręczonym Sekretarzowi Miasta Wrocławia.

Z ustaleń kontroli wynika, że podstawowe zadania określone w uchwałach budżetowych były na ogół realizowane w sposób prawidłowy. Pozytywnie należy ocenić fakt, że w czasie trwania kontroli podjęto działania zmierzające do wyeliminowania części nieprawidłowości i uchybień stwierdzonych w trakcie kontroli. Działania te polegały na:

- wyegzekwowaniu korekt deklaracji podatkowych, na podstawie których zwiększono przypis podatku od nieruchomości od osób prawnych o łączną kwotę 99.136,50 zł oraz dokonano odpisu na łączną kwotę 24.186,60 zł;
- wszczęciu postępowań wyjaśniających wobec podatników objętych kontrolą, u których stwierdzono rozbieżności między powierzchnią gruntów przyjętą jako podstawa opodatkowania, a powierzchnią gruntów wynikającą z ewidencji gruntów i budynków, oraz rozbieżności pomiędzy danymi wykazanymi w kolejno składanych deklaracjach podatkowych;
- uzupełnieniu akt osobowych pracowników o brakujące dokumenty;
- podjęciu czynności zmierzających do wyegzekwowania nadpłaconych radnym i członkom komisji spoza Rady diet w okresie od stycznia 2002 roku do 31 marca 2004 roku, na łączną kwotę 67.213,64 zł; z tego do 1 lipca 2004 roku uzyskano zwrot 22.208,34 zł;
- podjęciu przez Radę Miejską Wrocławia, 1 kwietnia 2004 roku, uchwały nr XXI/1677/04 w sprawie przyjęcia wieloletniego programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem gminy Wrocław na lata 2004 – 2008. Obowiązek taki powstał na podstawie art. 21 ust. 1 ustawy z

21 czerwca 2001 roku o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego (Dz. U. nr 71, poz. 733 z późn. zm.);

- wyegzekwowaniu 14 kwietnia 2004 roku od najemcy lokalu obowiązku złożenia zabezpieczenia należności najemcy względem wynajmującego (Gminy Wrocław) w formie aktu notarialnego ustanawiającego hipotekę kaucyjną do kwoty 9.330 zł i wyegzekwowaniu wpłaty zaległości z tytułu czynszu najmu w kwocie 6.138,02 zł;
- podjęciu uchwały nr XXII/1855/04 Rady Miejskiej Wrocławia z 22 kwietnia 2004 roku zmieniającej załącznik nr 3 do uchwały Rady Miejskiej nr XLIV/1424/02 z 31 stycznia 2002 roku w sprawie szczegółowych zasad udzielania i rozliczania dotacji niepublicznym oraz publicznym przedszkolom, szkołom oraz innym placówkom wymienionym w art. 2 ustawy z dnia 7 września 1991 roku o systemie oświaty prowadzonym przez osoby fizyczne i prawne w części dotyczącej wykorzystania dotacji w ten sposób, aby nie było wątpliwości, iż rozliczeniu dotacji podlegają wyłącznie wydatki do wysokości otrzymanej dotacji podmiotowej w danym roku budżetowym;
- wprowadzeniu uchwały XXII/1815/04 Rady Miejskiej Wrocławia z 22 kwietnia 2004 roku zmieniającej uchwałę nr XXIII/732/00 Rady Miejskiej Wrocławia z 6 lipca 2000 r. w sprawie współpracy Miasta Wrocławia z organizacjami pozarządowymi, dostosowującej ją do ustawy z 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i wolontariacie (Dz. U. nr 96, poz. 873 ze zm.),
- zobowiązaniu księgowych Straży Miejskiej Wrocławia oraz Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji „Północ” do prawidłowego ujmowania w sprawozdaniach wykonanych wydatków, a także księgowych Miejskiego Ogrodu Zoologicznego i Wrocławskiego Toru Wyścigów Konnych Partynice do właściwego ujmowania przychodów i wydatków w planach finansowych środków specjalnych działających przy tych jednostkach.

Obok opisanych wyżej pozytywnych faktów, wystąpiły też uchybienia i nieprawidłowości, spowodowane m.in. wadliwą interpretacją obowiązujących przepisów, niedostateczną starannością w ich przestrzeganiu, a także niedopełnieniem obowiązków przez niektórych pracowników Urzędu. Szczegółowa analiza opisanych w protokole kontroli uchybień i nieprawidłowości oraz zastrzeżeń i dodatkowych wyjaśnień złożonych 8 lipca 2004 roku do protokołu kontroli, spowodowała konieczność zwrócenia uwagi na najważniejsze z nich w niżej przedstawionym zakresie.

Organizacja, księgowość, sprawozdawczość i rozrachunki

W Urzędzie Miejskim Wrocławia nie opracowano instrukcji w sprawie współpracy z Generalnym Inspektorem Finansów Publicznych w zakresie przeciwdziałania wprowadzaniu do obrotu finansowego wartości majątkowych pochodzących z nielegalnych lub nieujawnionych źródeł, co stanowiło niedopełnienie obowiązku wynikającego z art. 15a ust. 2 ustawy z 16 listopada 2000 roku o przeciwdziałaniu wprowadzania do obrotu finansowego wartości majątkowych pochodzących z nielegalnych lub nieujawnionych źródeł oraz o przeciwdziałaniu finansowania terroryzmu (tekst jednolity Dz. U. z 2003 roku, Nr 153, poz. 1505 ze zm.).

Posiadana przez jednostkę dokumentacja opisująca zasady rachunkowości nie spełniała wymogów, określonych w obowiązujących przepisach prawa, a zwłaszcza wymogów zawartych w: ustawie z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (Dz. U. z 2002 roku Nr 76, poz. 694 ze zm.), rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 18 grudnia 2001 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych (Dz. U. Nr 153, poz. 1752) oraz ustawie z dnia 26 listopada 1998 roku o finansach publicznych (Dz. U. z 2003 roku Nr 15, poz. 148 ze zm.). Wystąpiły różnice między planem kont ustalonym dla jednostek budżetowych w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 18 grudnia 2001 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości (...), a planem kont dla Urzędu Miejskiego, określonym przez kierownika jednostki. Ponadto, niektóre postanowienia zakładowego planu kont nie były przestrzegane.

Przepisy art. 10 ust. 1 pkt 3 lit. c i ust. 1 pkt 4 ustawy o rachunkowości wymagały, aby dokumentacja opisująca przyjęte przez jednostkę zasady (politykę) rachunkowości obejmowała w szczególności wykaz programów z określeniem wersji oprogramowania i daty rozpoczęcia jego eksploatacji oraz system służący ochronie danych i ich zbiorów. Stosowane programy (systemy) komputerowe, wymienione w wykazie dołączonym do protokołu kontroli, oraz opisane zasady ochrony danych i ochrony programów komputerowych, przedstawione w piśmie Dyrektora Wydziału Informatyki z 12 maja 2004 roku, nie były ustalone w formie pisemnej przez kierownika jednostki, co było wymagane przepisami art. 10 ust. 2 powołanej ustawy.

Uchybienia przy opracowywaniu zakładowego planu kont oraz faktycznie stosowane plany kont i zasady klasyfikacji zdarzeń spowodowały, że rachunkowość jednostki odbiegała od jednolitych zasad rachunkowości, ustalonych w powszechnie obowiązujących przepisach dla jednostek sektora finansów publicznych, a zwłaszcza dla budżetów jednostek samorządu terytorialnego i samorządowych jednostek budżetowych.

Główną nieprawidłowością było prowadzenie odrębnych rachunków bankowych dla poszczególnych rodzajów dochodów i wydatków budżetowych objętych planem finansowym Urzędu Miejskiego, jako jednostki budżetowej, mimo że przepisy ustawy o finansach publicznych oraz rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 18 grudnia 2001 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości (...) nie przewidywały takiej możliwości, z wyjątkiem operacji szczególnych, określonych w odrębnych przepisach. Ponadto ewidencja stanu środków budżetowych i obrotów na rachunkach dochodów (wpływów) budżetowych była prowadzona na koncie 139-„Inne rachunki bankowe” i szeregu kontach analitycznych (oznaczonych numerem 139 i końcowym numerem rachunku bankowego), zamiast na koncie 130-„Rachunek bieżący jednostek budżetowych” i subkoncie dochodów z ewidencją szczegółową według podziałek klasyfikacji budżetowej. Stosowany program finansowo-księgowy nie przewidywał sporządzenia zestawienia sald (obrotów i sald) kont ksiąg pomocniczych do konta 130 według klasyfikacji budżetowej wydatków. W konsekwencji ewidencja księgowa dochodów i wydatków budżetowych w Urzędzie Miejskim, jako jednostce budżetowej, uniemożliwiała sporządzenie sprawozdań jednostkowych Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych i Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych tej jednostki, według zasad ustalonych w § 2 ust. 1 pkt 2, § 3 ust. 1 pkt 4 i ust. 2 (dla dochodów wykonanych) oraz w § 8

ust. 2 pkt 3 (dla wydatków wykonanych) w załączniku nr 2 „Instrukcja sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego” do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 13 marca 2001 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. Nr 24, poz. 279 ze zm.). Sprawozdania jednostkowe nie były sporządzane.

Ponadto w jednostce kontrolowanej roczne sprawozdania zbiorcze Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych oraz Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych jednostki samorządu terytorialnego nie były sporządzane według zasad ustalonych w przepisach § 8 ust. 1 pkt 3 powołanego wyżej rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej, dlatego że nie były sporządzane sprawozdania jednostkowe Rb-27S i Rb-28S jednostki samorządu terytorialnego jako jednostki budżetowej i jako organu. Do sporządzania wymienionych sprawozdań jednostkowych na podstawie ksiąg rachunkowych byli zobowiązani przewodniczący zarządów jednostek samorządu terytorialnego, tj. m.in. prezydent miasta, stosownie do przepisów § 4 ust. 2 lit. a) i § 8 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej.

Nie było prowadzone konto 400-„Koszty według rodzajów” z ewidencją szczegółową, przede wszystkim według pozycji planu finansowego, tj. według podziałek klasyfikacji budżetowej, mimo że obowiązek prowadzenia tego konta z podaną ewidencją szczegółową wynikał z powołanego wyżej rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie szczególnych zasad rachunkowości (...), a także było ono ustalone w zakładowym planie kont. Nie były również prowadzone konta: 226-„Długoterminowe należności budżetowe” oraz 810-„Dotacje budżetowe oraz środki z budżetu na inwestycje”, mimo że były one ustalone w zakładowym planie kont dla Urzędu Miejskiego i że w Urzędzie wystąpiły operacje gospodarcze, które powinny być księgowane na tych kontach. W trakcie kontroli zostały ustalone należności długoterminowe według stanu na 31.12.2003 roku, które powinny być ujęte na koncie 226.

Kontrola rozrachunków budżetu miasta Wrocławia za lata 2002 i 2003 wykazała, że w 2002 roku wydatki, w wysokości 209.342,46 zł, nie zostały sfinansowane ze środków budżetowych. Ze złożonych wyjaśnień wynikało, że jednostka budżetowa, która dokonała tych wydatków, nie zwróciła się o przekazanie z budżetu miasta środków w podanej kwocie zgodnie z ustaloną procedurą, ale sfinansowała swoje wydatki ze środków Funduszu Gospodarki Zasobem Geodezyjnym i Kartograficznym, które zostały rozliczone w następnym roku budżetowym. Ponadto w sprawozdaniu zbiorczym Rb-28S za 2003 rok oraz w sprawozdaniu częściowym Rb-28S Urzędu, jako jednostki budżetowej, wydatki wykonane zostały wykazane zgodnie z ewidencją, ale w kwocie wyższej o 19.615,03 zł od faktycznie (kasowo) zrealizowanych wydatków. Wskutek tego wykazywane w 2004 roku wydatki budżetowe będą niższe od zrealizowanych kasowo o tę samą kwotę, czyli o 19.615,03 zł. Przedstawione wyżej działania były niezgodne z zasadami gospodarki finansowej jednostek budżetowych, określonymi w przepisach art. 18 ust. 1 ustawy o finansach publicznych, a także ze szczególnymi zasadami rachunkowości dla budżetu i dla jednostek, zawartymi w § 4 rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie szczególnych zasad rachunkowości (...).

W 2003 i 2004 roku miejskie jednostki budżetowe, z wyjątkiem Urzędu Miejskiego, rozliczyły się z budżetem miasta z tytułu zrealizowanych dochodów budżetowych oraz niewykorzystanych środków na finansowanie ich wydatków w 2002 roku i 2003 roku, ale rozliczenia te trwały

odpowiednio do lipca 2003 roku i maja 2004 roku. Z budżetem miasta nie rozliczył się natomiast Urząd Miejski. Ta jednostka dokonała rozliczeń w trakcie kontroli i na rachunek budżetu w czerwcu 2004 roku została przekazana łącznie kwota 935.116,75 zł. Tymczasem, zgodnie z art. 18 ust. 1 w zw. z art. 109 ustawy o finansach publicznych, samorządowe jednostki budżetowe powinny rozliczyć się z budżetem jednostki samorządu terytorialnego do końca roku budżetowego, w którym zrealizowały dochody budżetowe i otrzymały środki budżetowe na sfinansowanie swoich wydatków. Ponadto, stosownie do opisu konta 130 „Rachunek bieżący jednostek budżetowych” zawartego w rozporządzeniu Ministra Finansów z 18 grudnia 2001 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych (Dz. U. nr 153, poz. 1752), saldo tego konta powinno zostać zlikwidowane przez księgowanie przelewu środków budżetowych niewykorzystanych do końca roku oraz przelewu do budżetu dochodów budżetowych pobranych, lecz nieprzelanych do końca roku.

Odsetki za zwłokę w regulowaniu należności podatkowych naliczono i ujmowano na kontach podatników w momencie ich zapłaty. W księgach rachunkowych Urzędu nie ujmowano natomiast odsetek dotyczących zobowiązań podatkowych w wysokości odsetek należnych na koniec kwartału. Z postanowień art. 14 ust. 2 pkt 3 ustawy z 26 listopada 1998 roku o finansach publicznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2003 r. nr 15, poz. 148 ze zm.) wynika, że odsetki od nieterminowych płatności winny być naliczane i ewidencjonowane nie później niż na koniec każdego kwartału.

We wniosku o przyznanie kwoty rekompensującej dochody utracone z tytułu ustawowych ulg i zwolnień za 2003 rok, skutki zwolnienia dotyczące dwóch jednostek badawczo - rozwojowych wykazano w wysokości niższej niż wynikająca ze złożonych przez te jednostki deklaracji, co było niezgodne z przepisami § 4 ust. 1 i 2 rozporządzenia Ministra Finansów z 25 czerwca 2003 roku w sprawie szczegółowych zasad obliczania oraz trybu przekazywania gminom kwoty rekompensującej dochody utracone z tytułu ustawowych ulg i zwolnień (Dz. U. Nr 113, poz. 1073 ze zm.), z którego wynikało, że we wniosku gmina wykazuje skutki ulg i zwolnień ustawowych wynikające z decyzji i nakazów płatniczych lub decyzji zmieniających te nakazy oraz deklaracji podatkowych na dany rok podatkowy. Łącznie kwotę dochodów utraconych z tytułu zwolnienia jednostek badawczo-rozwojowych z podatku od nieruchomości zaniżono o kwotę 11.608,70 zł.

W I, II i III kwartale 2002 roku w sprawozdaniu Rb-27S nie wykazano skutków obniżenia górnych stawek podatkowych, tymczasem z instrukcji w sprawie sporządzania sprawozdań z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego, zawartej w załączniku nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów z 13 marca 2001 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. nr 24, poz. 279 ze zm.) wynika, że w kolumnie „Skutki obniżenia górnych stawek podatków obliczone za okres sprawozdawczy” wykazuje się - w przypadku zastosowania przez gminę lub miasto na prawach powiatu obniżenia górnej stawki - różnicę pomiędzy stawką górną a przyjętą w uchwale przez radę gminy lub miasta na prawach powiatu, przemnożoną przez podstawę opodatkowania. Przy obliczaniu skutków rozłożenia na raty zaległości podatkowych od kwoty udzielonej ulgi odejmowano kwotę faktycznie wpłaconą, w związku z czym jako skutek udzielonej ulgi uwzględniano w danym okresie sprawozdawczym kwotę, która przeznaczona była do realizacji w

danym okresie sprawozdawczym, a faktycznie nie została zrealizowana; tymczasem z art. 49 § 2 oraz art. 259 § 1 ustawy z 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (Dz. U. nr 137, poz. 926 ze zm.) wynika, że w razie niedotrzymania terminu płatności odroczonego podatku lub zaległości podatkowej bądź terminu płatności którejkolwiek z rat, na jakie został rozłożony podatek lub zaległość podatkowa, następuje z mocy prawa wygaśnięcie decyzji o odroczeniu terminu płatności podatku lub zaległości podatkowej wraz z odsetkami za zwłokę - w całości, o rozłożeniu na raty zapłaty podatku lub zaległości podatkowej - w części dotyczącej raty niezapłaconej w terminie płatności, a terminem płatności podatku lub zaległości podatkowej objętej odroczeniem lub ratą staje się odpowiednio termin określony w art. 47 § 1-3 ustawy Ordynacja podatkowa. Ponadto w przypadku decyzji odraczających podatek, którego termin płatności przypada w następnych okresach sprawozdawczych, jako skutek udzielonej ulgi w okresie sprawozdawczym, w którym wydana została decyzja odraczająca, wykazywano całą kwotę odroczonego podatku, chociaż w tym okresie sprawozdawczym cała kwota podatku nie była jeszcze wymagalna. Z ww. instrukcji w sprawie sporządzania sprawozdań, zawartej w powołanym rozporządzeniu w sprawie sprawozdawczości budżetowej (załącznik nr 2 do rozporządzenia) wynika, że w kolumnie "Skutki udzielonych przez gminę: ulg, odroczeń, umorzeń..." wykazuje się kwoty dotyczące skutków udzielonych przez gminę lub miasto na prawach powiatu ulg, odroczeń, umorzeń, zwolnień w podatkach i opłatach za okres sprawozdawczy.

W sprawozdaniu Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych jednostek samorządu terytorialnego za okres od początku roku do 31 grudnia 2003 roku nie wykazywano zaległości i nadpłat w podatku od środków transportowych, pomimo że zaległości te w kwocie 487.022,08 zł i nadpłaty w kwocie 201.526.73 zł faktycznie były zaewidencjonowane na kontach poszczególnych podatników. Obok wykazanych wyżej zaległości wynikających z decyzji, na kontach podatników, którzy nie złożyli deklaracji na podatek od środków transportowych na 2003 rok oraz w stosunku do których w 2003 roku organ podatkowy nie wydał decyzji określających wysokość zobowiązania podatkowego, zaewidencjonowane były również zaległości, będące wg pracowników Urzędu „kwotami zobowiązania jakie ciążyą na podatnikach”. Tymczasem z § 4 ust. pkt 1, 2 rozporządzenia Ministra Finansów z 25 maja 1999 roku w sprawie zasad rachunkowości i planu kont dla prowadzenia ewidencji podatków i opłat dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. nr 50 poz. 511 ze zm.) wynika, że do udokumentowania przypisów i odpisów służą deklaracje podatkowe oraz decyzje.

Wydruki z ewidencji analitycznej podatku od nieruchomości i od środków transportowych nie zawierały oznaczenia nazwy rodzaju księgi rachunkowej, tymczasem z art. 13 ust. 4 pkt 1 ustawy z 29 września 1994 roku o rachunkowości (tekst jednolity Dz. U. z 2002 roku nr 76, poz. 694 ze zm.) wynika, że księgi rachunkowe, z uwzględnieniem techniki ich prowadzenia, powinny być trwale oznaczone nazwą (pełną lub skróconą) jednostki, której dotyczą (każda księga wiązana, każda luźna karta kontowa, także jeżeli mają one postać wydruku komputerowego lub zestawienia wyświetlanego na ekranie monitora komputera), nazwą danego rodzaju księgi rachunkowej oraz nazwą programu przetwarzania.

W ewidencji księgowej podatku od środków transportowych nie wyodrębniono informacji o przypisie, odpisie dokonanym na podstawie deklaracji złożonej przez podatnika. Tymczasem z § 13

ust. 1a oraz z § 16 powołanego rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie zasad rachunkowości i planu kont dla prowadzenia ewidencji podatków i opłat dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego wynika, że księgowani dotyczących rozrachunków z poszczególnymi podatnikami z tytułu należnych i wpłaconych przez nich podatków i opłat dokonuje się na kontach pomocniczych prowadzonych do konta 221-„Należności z tytułu dochodów budżetowych”; na stronie Wn konta księguje się m.in. przypisy należności, na stronie Ma odpisy należności, a przy zakładaniu konta podatnika zapisuje się kwotę zaległości z poprzedniego roku, kwotę nadpłaty z poprzedniego roku, kwotę przypisu (wymiaru) na rok bieżący, wysokość rat kwartalnych. Ponadto z § 23 ust. 1 powołanego rozporządzenia wynika, że jeżeli ewidencja podatków i opłat prowadzona jest techniką inną niż ręczna, należy zachować zasady określone w powołanym rozporządzeniu i zapewnić wydruk określonych w nim dokumentów, formularzy i zestawień.

Wykonanie budżetu

Dochody z tytułu podatków

Organ podatkowy pierwszej instancji nie wykonywał na bieżąco czynności sprawdzających określonych w art. 272 pkt 3 ustawy Ordynacja podatkowa, polegających na ustaleniu stanu faktycznego w zakresie niezbędnym do stwierdzenia zgodności złożonych przez podatników deklaracji z przedstawionymi dokumentami. U 32 % podatników z badanej próby podatku od nieruchomości od osób prawnych, stwierdzono rozbieżności pomiędzy złożonymi deklaracjami a załączonymi do nich dokumentami. Ponadto organ podatkowy nie korzystał z przysługujących mu - na podstawie art. 274a § 2 powołanej ustawy - możliwości wezwania podatnika do udzielenia, w wyznaczonym terminie, niezbędnych wyjaśnień lub uzupełnienia deklaracji w sytuacji stwierdzenia różnicy w podstawie opodatkowania gruntów pomiędzy wykazanymi w deklaracji, a wynikającymi z ewidencji gruntów i budynków, oraz w sytuacji zaistniałych zmian u podatników składających deklaracje podatkowe, w których zmieniały się wielkości podstaw opodatkowania. Różnice w zakresie ewidencji gruntów stwierdzono w badanej próbie u 14 % podatników w zakresie osób prawnych i 23 % podatników w zakresie osób fizycznych, skutkiem czego powierzchnia opodatkowana była niższa od powierzchni wykazanej w ewidencji gruntów łącznie o 293.050,80 m² (292.892,08 m² odnośnie osób prawnych i 158,72 m² odnośnie osób fizycznych) oraz wyższa o 173,55 m² (17,90 m² odnośnie osób prawnych i 155,65 m² odnośnie osób fizycznych). Skutkiem braku kontroli w tym zakresie było nieprawidłowe ustalenie wysokości należnych podatków – w badanej próbie: zniżenie w 2002 roku o 19.270,04 zł i w 2003 roku o 20.181,45 zł oraz zawyżenie, odpowiednio w poszczególnych latach, o 11.430,08 zł i 8.275,96 zł.

W sytuacji niezłożenia przez podatników informacji o gruntach, o której mowa w art. 6a ust. 5 ustawy z dnia 15 listopada 1984 roku o podatku rolnym (tekst jednolity: Dz. U. z 1993 roku nr 94, poz. 431 ze zm.), od będących w ich posiadaniu gruntów stanowiących użytki rolne naliczano i pobierano podatek od nieruchomości na podstawie nieaktualnych wykazów nieruchomości, pomimo iż zgodnie z art. 1 ustawy o podatku rolnym, od 1 stycznia 2003 roku grunty sklasyfikowane w ewidencji gruntów i budynków jako użytki rolne podlegają opodatkowaniu podatkiem rolnym.

Od skontrolowanej próby kwota nienależnie naliczonego podatku od nieruchomości wyniosła 840,10 zł.

Przypisu podatku od nieruchomości od osób fizycznych na kartotekach analitycznych dokonywano przed doręczeniem decyzji wymiarowej – data księgowania przypisu była wcześniejsza od daty doręczenia decyzji. Tymczasem, zgodnie z przepisami § 4 ust. 1 rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie zasad rachunkowości i planu kont dla prowadzenia ewidencji podatków i opłat dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego, do udokumentowania przypisów służą decyzje. Z definicji przypisu zawartej w ww. rozporządzeniu wynika, że przypis jest zobowiązaniem podatkowym stanowiącym obciążenie konta podatnika na podstawie decyzji administracyjnej, a zgodnie z art. 21 § 1 pkt 2 Ordynacji podatkowej zobowiązanie podatkowe powstaje z dniem doręczenia decyzji ustalającej wysokość tego zobowiązania.

W 84 przypadkach (82,35 % badanej próby) na wykazach nieruchomości składanych przed 2003 rokiem oraz informacjach o nieruchomościach i obiektach budowlanych składanych w 2003 roku nie została zamieszczona data wpływu do Urzędu Miejskiego. Z przepisów § 6 ust. 11 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 22 grudnia 1999 roku w sprawie instrukcji kancelaryjnej dla organów gmin i związków międzygminnych (Dz. U. Nr 112 poz. 1319 ze zm.) wynika, że na każdej wpływającej na nośniku papierowym korespondencji umieszcza się w górnym lewym rogu pierwszej strony pieczętkę wpływu określającą datę otrzymania i wchodzący numer ewidencyjny z rejestru kancelaryjnego.

Wystąpił przypadek opodatkowania spółki jawnej na zasadach dotyczących osób fizycznych, wbrew postanowieniom art. 3 ust. 1 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, zgodnie z którym podatnikami podatku od nieruchomości są osoby fizyczne, osoby prawne, jednostki organizacyjne w tym spółki nieposiadające osobowości prawnej.

W 2002 roku wystąpiły przypadki naliczenia i pobrania odsetek od zaległości podatkowych w wysokości wyższej o 2.625,20 zł od wynikającej z wyliczenia zgodnie z zasadami określonymi w § 10 do § 13 rozporządzenia Ministra Finansów z 4 maja 2001 roku w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy - Ordynacja podatkowa (Dz. U. Nr 40, poz. 463 ze zm.). Błędy te dotyczyły 6 % wybranej do kontroli próby i były spowodowane, jak wynika z wyjaśnień pracowników, awariami systemu komputerowego naliczającego odsetki od zaległości podatkowych. Pracownicy odpowiedzialni za księgowość podatkową po zaksięgowaniu wpłat nie sprawdzali prawidłowości dokonanych naliczeń i księgowania.

U 4 % wybranej do kontroli próby nie zaliczono wpłat dokonanych po terminie płatności na poczet zaległości podatkowej i odsetek za zwłokę, wbrew przepisom art. 55 § 2 Ordynacji podatkowej, przez co zaniżono dochody z tytułu odsetek o kwotę 212,40 zł. Ponadto w przypadku 11 wpłat dokonanych po terminie płatności organ podatkowy nie wydał postanowień o zaliczeniu wpłaty na zaległość podatkową i odsetki za zwłokę, do czego był zobowiązany na podstawie art. 273 § 1 pkt 2 lit. a ustawy Ordynacja podatkowa - do 31 grudnia 2002 roku i art. 62 § 4 powołanej ustawy - od 1 stycznia 2003 roku. Nieprawidłowość ta dotyczyła 16 % skontrolowanych podatników i powstała (wg wyjaśnień pracowników) na skutek niepotwierdzania na piśmie ustaleń przeprowadzanych na

podstawie rozmów telefonicznych z podatnikami, pomimo, że art. 126 ustawy Ordynacja podatkowa nakłada na organy podatkowe obowiązek załatwiania spraw podatkowych w formie pisemnej.

W podatku od nieruchomości od osób prawnych nie zaliczano z urzędu nadpłat na poczet zaległości podatkowych wraz z odsetkami za zwłokę oraz bieżących zobowiązań podatkowych, czego wymagały przepisy art. 75 § 1 Ordynacji podatkowej – w zakresie 2002 roku oraz 76 § 1 tej ustawy – w zakresie 2003 roku. Nieprawidłowość ta dotyczyła 12 % badanej próby.

Postępowanie egzekucyjne wobec podatników zalegających z wpłatami rat podatkowych nie było wszczynane na bieżąco i systematycznie, wbrew przepisom § 2, § 3 oraz § 5 rozporządzenia Ministra Finansów z 22 listopada 2001 roku w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. Nr 137, poz. 1541).

Przy załatwianiu 17 wniosków w sprawie umorzenia lub rozłożenia na raty zaległości podatku od środków transportowych, organ podatkowy nie zawiadomił 4 podatników w trybie art. 140 Ordynacji podatkowej o tym, że postępowanie nie może zostać załatwione we właściwym terminie i nie wskazał nowego terminu załatwienia sprawy.

Organ podatkowy, wydając decyzję umarzającą odsetki za zwłokę w wysokości 1.153.776,10 zł, uwzględnił telefonicznie uzgodnioną zmianę tytułu wnioskowanej pomocy z restrukturyzacyjnej na pomoc na utrzymanie poziomu zatrudnienia, pomimo że wbrew wezwaniu podatek nie potwierdził na piśmie zmiany żądania. Ustawa Ordynacja podatkowa przewiduje ściśle określone formy potwierdzania ustaleń poczynionych w trakcie postępowania podatkowego. Z art. 168 § 1 ustawy Ordynacja podatkowa w wersji obowiązującej w dniu wydania decyzji wynikało, że podania (żądania, wyjaśnienia, odwołania, zażalenia) mogą być wnoszone na piśmie, telegraficznie lub za pomocą dalekopisu, telefaksu, poczty elektronicznej, a także ustnie do protokołu.

Członkom Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wypłacano diety za różne wykonywane przez nich czynności w ramach jej zadań, podczas gdy z § 5 ust. 2 uchwały Rady Miejskiej nr VIII/166/03 z 24 kwietnia 2003 roku w sprawie uchwalenia Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych we Wrocławiu na 2003 rok wynikało, że dieta przysługiwała wyłącznie za udział w posiedzeniu Komisji, a nie za dodatkowe czynności wykonywane przez jej członków w celu realizacji Programu Profilaktyki Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Pracowników zatrudnionych na podstawie powołania na stanowiska zastępców prezydenta, sekretarza, skarbnika, objęto regulaminem wynagradzania i ustalono im wynagrodzenie powyżej limitów określonych dla tych stanowisk w rozporządzeniu Rady Ministrów z 11 lutego 2003 roku w sprawie zasad wynagradzania i wymagań kwalifikacyjnych pracowników samorządowych zatrudnionych w urzędach gmin, starostwach powiatowych i urzędach marszałkowskich (Dz.U. nr 33, poz. 264), mimo że zgodnie z obowiązującą od 1 stycznia 2001 roku treścią art. 239 § 3 pkt 3c w związku z art. 77² § 5 Kodeksu pracy regulaminem wynagradzania nie mogą być objęci pracownicy samorządowi zatrudnieni w urzędach gminy na podstawie wyboru, mianowania i powołania. Maksymalne wynagrodzenie określone w tabelach stanowisk i wynagrodzeń stanowiących załączniki do rozporządzenia Rady Ministrów z 11 lutego 2003 roku, obowiązujące od 1 stycznia 2003 roku, dla pracowników powołanych na stanowiska samorządowe w miastach powyżej 300 tys. mieszkańców

wynosiło odpowiednio: dla zastępcy prezydenta miasta – XXI kat. płac – 4.570 zł, dodatek funkcyjny wg 9 stawki – (do 250% najniższego wynagrodzenia zasadniczego tj. 1825 zł), dla sekretarza – XXI kategoria płac – 4.570 zł, dodatek funkcyjny wg 8 stawki (do 200% najniższego wynagrodzenia zasadniczego – 1.460 zł), dla skarbnika – XXII kategoria płac – 4.900 zł, dodatek funkcyjny wg 9 stawki – 1.825 zł. Tymczasem Zastępcom Prezydenta, Sekretarzowi oraz Skarbnikowi przyznano wynagrodzenie miesięczne wg XXII kategorii płac – 4.900 zł oraz dodatek funkcyjny wg 9 stawki w kwocie 1.830 zł.

„Zasady wynagradzania i przyznawania dodatkowych świadczeń z tytułu zatrudnienia kierowników miejskich jednostek organizacyjnych” wprowadzone do stosowania zarządzeniem Prezydenta Wrocławia nr 696/03 z 16 maja 2003 roku, opracowane zostały z powołaniem się na przepis art. 6 ust. 1 ustawy z 3 marca 2000 roku o wynagrodzeniu osób kierujących niektórymi podmiotami prawnymi (Dz. U. nr 26, poz. 306 ze zm.), podczas gdy ustawa ta nie dotyczy tych samorządowych jednostek organizacyjnych, które nie mają osobowości prawnej. Dyrektorom jednostek budżetowych ustalono w tych „Zasadach” wynagrodzenie powyżej limitów określonych dla tych stanowisk w rozporządzeniu Rady Ministrów z 26 lipca 2000 roku w sprawie zasad wynagradzania i wymagań kwalifikacyjnych pracowników samorządowych zatrudnionych w jednostkach organizacyjnych jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. nr 61, poz. 707 ze zm.), a ponadto przyznano niewymieniony w powołanym rozporządzeniu dodatek motywacyjny do wynagrodzenia, mimo że zgodnie z obowiązującą od 29 listopada 2002 roku treścią art. 77² § 5 w związku z art. 241²⁶ § 2 Kodeksu pracy regulaminem wynagradzania nie mogą być objęte osoby zarządzające w imieniu pracodawcy zakładem pracy. Prezydent Wrocławia przyznał Dyrektorowi Miejskiego Zarządu Domów Pomocy Społecznej oraz Dyrektorowi Zarządu Dróg i Komunikacji wynagrodzenie zasadnicze w wysokości 4.500 zł, Dyrektorowi Miejskiego Ogrodu Zoologicznego wynagrodzenie zasadnicze w wysokości 4.000 zł, a Dyrektorowi Wrocławskiego Toru Wyścigów Konnych wynagrodzenie zasadnicze w wysokości 3.400 zł, mimo że maksymalna wysokość wynagrodzenia dyrektorów jednostek budżetowych określona w rozporządzeniu RM z 26 lipca 2000 roku wynosiła 3.500 zł dla dyrektora (kierownika) wielobranżowej jednostki i 3.300 dla dyrektora (kierownika) jednostki. Ponadto Dyrektorowi Izby Wytrzeźwień Prezydent przyznał dodatek funkcyjny w wysokości 2.800 zł, chociaż zgodnie z powołanym rozporządzeniem z 26 lipca 2000 roku dyrektorowi (kierownikowi) jednostki wielobranżowej przysługiwał dodatek funkcyjny w kwocie 1.600 zł, a dyrektorowi (kierownikowi) jednostki przysługiwał taki dodatek w kwocie 1.400 zł. Poza tym Dyrektorom Wrocławskiego Toru Wyścigów Konnych, Zarządu Dróg i Komunikacji oraz Miejskiego Ogrodu Zoologicznego Prezydent przyznał dodatki motywacyjne w wysokości odpowiednio 510 zł, 280 zł i 600 zł.

Podróże służbowe

Biuro Promocji Miasta i Współpracy z Zagranicą Urzędu Miejskiego przekazywało do Działu Likwidatury rozliczenia delegacji zagranicznych bez zachowania 14-dniowego terminu rozliczenia, czym naruszono przepisy określone w „Instrukcji Obiegu Dokumentów Finansowo-Księgowych w Urzędzie Miejskim Wrocławia”, które ustalały 14-dniowy termin rozliczenia delegacji (w badanej

próbie 20 delegacji w 14 przypadkach przekroczone 14-dniowy termin rozliczenia delegacji). Ponadto, pracownicy Urzędu i radni nie przestrzegali 14-dniowego terminu rozliczenia pobranej zaliczki na pokrycie kosztów delegacji zagranicznej (w badanej próbie 20 delegacji w 16 przypadkach przekroczone ten termin).

Wydatki z tytułu usług

Dyrektor Biura Rady Miejskiej podpisała umowę zlecenie na wykonanie zadania pn. „Opiniowanie projektów uchwał Rady Miejskiej i odpowiedzi na skargi rozpatrywane przez Radę Miejską” w terminie od 2 stycznia do 31 grudnia 2001 roku za wynagrodzeniem w kwocie 2.700 zł. Tymczasem zleceniobiorcy faktycznie wypłacano w 2001 roku co miesiąc 2.700 zł na podstawie wystawionych przez zleceniobiorcę rachunków, co razem w skali całego roku dało kwotę 32.400 zł. W związku z powyższym wartość zamówienia przekroczyła równowartość 3.000 EURO, a zastosowano przy zleceniu usługi tryb z wolnej ręki, co było niezgodne z art. 71 ust. 1 pkt 7 ustawy z 10 czerwca 1994 roku o zamówieniach publicznych w brzmieniu wówczas obowiązującym.

Wydatki na remonty i inwestycje

W odniesieniu do wszystkich czterech skontrolowanych zadań remontowych, roboty budowlane rozpoczęto bez wymaganego zgłoszenia do właściwego organu administracji architektoniczno-budowlanej, co stanowiło naruszenie przepisu art. 28 ustawy z 7 lipca 1994 roku Prawo budowlane (Dz. U. z 2000 roku, Nr 106, poz. 1126, ze zm.). W umowach o wykonanie robót remontowych, zobowiązywano wykonawców do prowadzenia dziennika budowy, a dokumentu tego faktycznie nie prowadzono.

Umowa z wykonawcą na wykonanie robót remontowo-budowlanych i elektrycznych w obiekcie Urzędu Miejskiego Wrocławia przy ulicy Kotlarskiej 41, zawarta w dniu 26 marca 2003 roku, została opatrzona podpisem przez wykonawcę w dniu 8 kwietnia 2003 roku. Stan taki umożliwił wydłużenie terminu wykonania przedmiotu umowy, gdyż ustalono go od dnia podpisania umowy.

W trzech z czterech skontrolowanych postępowań o udzielenie zamówień publicznych na wykonanie remontów w obiektach Urzędu Miejskiego Wrocławia, kosztorysy inwestorskie stanowiące, zgodnie z art. 35 ust. 2a ustawy z 10 czerwca 1994 roku o zamówieniach publicznych (Dz. U. z 2002 roku, Nr 72, poz. 664 ze zm.) podstawę do określenia wartości szacunkowej zamówienia na roboty budowlane, opracowano z naruszeniem przepisów szczególnych w tym zakresie. W kosztorysach opracowanych metodą kalkulacji szczegółowej, dotyczących remontu pomieszczeń biurowych oraz części dachu w budynku Urzędu Miejskiego Wrocławia przy pl. Nowy Targ 1/8 oraz remontu pomieszczeń biurowych na III piętrze, części korytarza i robót naprawczych ciekącego dachu w budynku przy ul. Kotlarskiej 41, wartość zamówienia określono z uwzględnieniem podatku od towarów i usług /VAT/. Stanowiło to naruszenie przepisu § 5 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z 26 lutego 1999 roku w sprawie metod i podstaw sporządzania kosztorysu inwestorskiego (Dz. U. Nr 26, poz. 239). W dwóch kosztorysach ceny jednostkowe robocizny przyjęto do obliczeń w wysokości niższej od wynikającej z ww. rozporządzenia (8,40 zł/rg i 8,48 zł/rg, zamiast 8,63 zł/rg).

Postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego na wykonanie robót budowlano-remontowych i elektrycznych pomieszczeń biurowych w obiekcie przy pl. Nowy Targ 1/8, przeprowadzone w trybie negocjacji z zachowaniem konkurencji, rozstrzygnięto pozytywnie mimo, że zgodnie z art. 27b ust.1 pkt 1 ustawy o zamówieniach publicznych należało je unieważnić. Z trzech wykonawców, którzy złożyli oferty ostateczne, dwóch podlegało wykluczeniu na podstawie art. 19 ust. 1 pkt 8 cytowanej ustawy. Wspólnicy spółki cywilnej, której ofertę wybrano jako najkorzystniejszą, nie złożyli w swoim imieniu oświadczeń wymaganych przepisem art. 22 ust. 2 ustawy, ale jedno oświadczenie w imieniu spółki. Drugi z wykonawców, którego ofertę w postępowaniu oznaczono numerem 2, wszystkie wymagane dokumenty przedstawił podpisane w sposób niepozwalający na stwierdzenie, iż dokonały tego osoby upoważnione do składania oświadczeń woli w imieniu wykonawcy, ze względu na brak możliwości identyfikacji tych osób (dwa nieczytelne podpisy na pieczęci firmowej spółki cywilnej).

W postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego na wykonanie robót remontowo-budowlanych i elektrycznych w obiekcie przy ul. Kotlarskiej 41, wymagano od oferentów prowadzenia działalności w zakresie objętym zamówieniem /uprawnienia do występowania w obrocie prawnym/ od 3 lat, co stanowiło naruszenie przepisu art. 16 i art. 17 ust. 2 ustawy o zamówieniach publicznych. Z czterech rozpatrywanych ofert, za najkorzystniejszą wybrano ofertę, która podlegała odrzuceniu na podstawie art. 27a ust.1 pkt 1 i pkt 5 ustawy. Kosztorys ofertowy podpisano niezgodnie z wymogami zamawiającego (przez jednego wspólnika spółki cywilnej w sytuacji, gdy umowa spółki wymagała dla takiej czynności zezwolenia w formie uchwały Zgromadzenia Wspólników). Kosztorys nie ujmował, w wartości robót wynikających z zamówienia, podatku VAT, co było sprzeczne ze wskazanymi dla jego sporządzenia (metodą kalkulacji szczegółowej), w specyfikacji istotnych warunków zamówienia, przepisami rozporządzenia Ministra Rozwoju Regionalnego i Budownictwa z 13 lipca 2001 roku w sprawie metod kosztorysowania obiektów i robót budowlanych (Dz. U. Nr 80, poz. 867) oraz wykazywał w tej wartości narzut zysku od materiałów, niezgodnie ze specyfikacją, zawyżając o 2.837,77 zł cenę ofertową.

W przetargu nieograniczonym na wykonanie remontu pomieszczeń biurowych na III piętrze, części korytarza oraz robót naprawczych dachu w budynku przy ul. Kotlarskiej 41, oferta wykonawcy uznana za najkorzystniejszą, podlegała odrzuceniu stosownie do przepisu art. 27a ust. 1 pkt 1 ustawy o zamówieniach publicznych, a całe postępowanie w związku z rozpatrywaniem dwóch ofert unieważnieniu na podstawie art. 27b ust. 1 pkt 1 ustawy. Wykonawca przedłożył kosztorys ofertowy podpisany przez jednego wspólnika, a oświadczenie wymagane przepisem art. 22 ust. 2 ustawy złożył jako spółka cywilna, zamiast przez dwóch wspólników-przedsiębiorców prowadzących działalność gospodarczą na podstawie odrębnych wpisów do ewidencji działalności gospodarczej.

Pomimo opóźnienia w dostawie zakupionego w lutym 2002 roku samochodu osobowego typu BUS, marki Volkswagen T-4 Combi, nie wyegzekwowano umownie ustalonej zapłaty za zwłokę w wysokości 2.858,46 zł, uzasadniając to brakiem uprawnień do takiego działania, ze względu na podpisanie przez dostawcę umowy w innym niż określony w umowie terminie, czego nie potwierdzał stan faktyczny.

Zadanie pn. „Modernizacja części obiektu Urzędu Miejskiego Wrocławia przy ul. Kotlarskiej 41 w zakresie robót budowlanych, elektrycznych, instalacji wodno-kanalizacyjnej i instalacji teleinformatycznej”, ujęte w wydatkach inwestycyjnych budżetu miasta na 2002 rok, realizowano z naruszeniem przepisów regulujących zasady ponoszenia wydatków ze środków publicznych, prowadzenia procesu budowlanego jak i księgowej ewidencji kosztów. Przed przyjęciem przez organ stanowiący gminy zakresu rzeczowego tego zadania w dniu 13 czerwca 2002 roku, zlecono opracowanie projektu budowlano-wykonawczego /marzec 2002 roku/, dokonując zapłaty w kwietniu 2002 roku, oraz podjęto postępowanie o wyłonienie wykonawcy robót zakończone zawarciem umowy w dniu 6.06.2002 roku /podpisanej 10 lipca 2002 roku przez wykonawcę/. Roboty budowlane rozpoczęto bez zatwierdzonego projektu budowlanego i ostatecznej decyzji o pozwoleniu na budowę bądź ich zgłoszenia do właściwego organu administracji architektoniczno-budowlanej. Naruszono tym samym przepis art. 28 cytowanej wyżej ustawy Prawo budowlane. Zgodnie z projektem budowlanym roboty budowlane w obiekcie obejmowały m.in. wykonanie instalacji komputerowej i telefonicznej, wodno-kanalizacyjnej, adaptację pomieszczeń na IV piętrze budynku do celów pracy biurowej, tj. roboty, których nie można byłoby zakwalifikować do remontu, którym zgodnie z art. 3 pkt 8 ustawy Prawo budowlane byłoby wykonywanie robót w istniejącym obiekcie budowlanym polegających na odtworzeniu stanu pierwotnego, a niestanowiących bieżącej konserwacji, z dopuszczeniem zastosowania innych wyrobów budowlanych niż użyte w stanie pierwotnym. Po dokonaniu odbioru końcowego zadania w dniu 2.09.2002 roku i stwierdzeniu wykonania przedmiotu zamówienia zgodnie z umową, projektem, kosztorysem ofertowym, obowiązującymi przepisami i warunkami technicznymi oraz uznaniu robót za ostatecznie odebrane i przekazane użytkownikowi, dokonywano dalszych protokolarnych odbiorów części wykonanych robót w dniach: 5.09. i 18.11 2002 roku. Podobne działania towarzyszyły odbiorowi zleconych 2.09.2002 roku robót dodatkowych, które protokolarnie zostały odebrane 25.10.2002 roku bez zastrzeżeń. W części roboty te odebrano także 5.11.2002 roku. Wynagrodzenie za roboty dodatkowe /68.320 zł/ ustalono jako różnicę pomiędzy wartością robót dodatkowych i zamiennych, a wartością robót niewykonanych z kosztorysu ofertowego /60.570,81 zł /, w sytuacji gdy umowa podstawowa stanowiła jedynie o możliwości ograniczenia zakresu robót nie zaś ich zamianie. W tzw. kosztorysach różnicowych odliczano wartości robót niewykonanych z kosztorysu ofertowego, które wcześniej odebrano w pełnych wartościach dla określonego w harmonogramie rzeczowo-finansowym rodzaju robót. Przykładowo, w branży budowlanej odliczono jako niewykonane roboty, które odebrano 2 sierpnia 2002 roku w wartości robót odpowiadającej w pełni kosztorysowi ofertowemu oraz potwierdzono odbiór w dniu 18.11.2002 roku robót dotyczących podestu, którego nie wykonano. W robotach dodatkowych z kolei potwierdzono wykonanie automatyki i instalacji do kłapy dymowej w wartości kosztów bezpośrednich 4.662,50 zł, które w wartości brutto 6.378,87 zł odebrano 2.08.2002 roku. W branży instalacyjnej odliczono niewykonane w całości roboty dotyczące wymiany kanalizacji poziomej pod posadzką w piwnicy o wartości 12.877,35 zł, a przy odbiorze robót dla tej pozycji kosztorysowej w dniu 18.11.2002 roku ich wartość określono jw. mimo, że kosztorys różnicowy ustalał wartość robót dodatkowych na 10.912,20 zł i sprawdzany był też 18.11.2002 roku. W robotach dla branży elektrycznej odliczono niewykonane w całości roboty ujęte w kosztorysie ofertowym o wartości 9.397,45 zł /piwnice/, a przy odbiorze robót

dla tej pozycji kosztorysowej w dniu 18.11.2002 roku ich wartość określono jw. mimo, że kosztorys różnicowy ustalał wartość robót dodatkowych na 10.636,56 zł i sprawdzany był też 18.11.2002 roku.

Działania te potwierdziły, że umownych terminów wykonania robót nie dochowano. Termin wykonania robót zasadniczych ustalony w umowie z 6.06.2002 roku na okres 50 dni, upływał 29.08.2002 roku, licząc go od daty podpisania umowy przez wykonawcę /10.07.2002 roku/, a ostatnie roboty odebrano 18.11.2002 roku, co oznaczało wydłużenie terminu o 81 dni. Przy robotach dodatkowych termin ich wykonania ustalony na 30 dni upływał 11.10.2002 roku, licząc go od daty podpisania umowy przez wykonawcę /11.09.2002 roku/, a ostatnie roboty odebrano 5.11.2002 roku, potwierdzając wydłużenie terminu wykonania robót o 25 dni. Inwestor był uprawniony do potrąceń z należnego wynagrodzenia kar umownych w wysokości odpowiednio: dla zadania określonego w umowie z 6.06.2002 roku - 148.230 zł /81 dni x 1.839 zł za dzień/ i dla robót dodatkowych – 3.416 zł /25 dni x 136,64 zł za dzień/.

Koszty inwestycyjne tego zadania ujęte na koncie 080 - „Inwestycje /środki trwałe w budowie/” wg stanu na 31.12.2003 roku w wysokości 448.267,04 zł przeksięgowano na konto 800 - „Fundusz jednostki”, nie ujmując tych kosztów na koncie 011 - „Środki trwałe”, jako zwiększenia wartości początkowej środka trwałego /budynku/ o koszty ulepszenia. Potwierdzone w trakcie kontroli, odniesienie tych kosztów w koszt remontów, narusza zasadę ujmowania na koncie 080 m.in. kosztów poniesionych na ulepszenie już istniejących środków trwałych, za które uznaje się koszty adaptacji polegającej na przystosowaniu /przerobieniu/ środka trwałego do wykorzystania go w innym celu, niż wskazywało jego pierwotne przeznaczenie, albo nadaniu nowych cech użytkowych /adaptacja pomieszczeń na cele biurowe/. Na odrębnym koncie analitycznym zaewidencjonowano koszty wykonanych w 2000 roku w części, robót remontowo-budowlanych pomieszczeń w tym samym budynku /parter i I piętro/, w wysokości 73.180,48 zł, które ustalono szacując ich zaawansowanie. Zawarta umowa stanowiła o możliwości wystawienia faktur częściowych, po zatwierdzeniu przez inwestora nadzoru inwestorskiego kosztorysu powykonawczego. Zadania nie zakończono, a koszty te przeksięgowano na konto 800 wg stanu na 31.12.2003 roku. Nie ujęto w ogóle na koncie 080 dla tej inwestycji kosztów wykonanego projektu budowlano-wykonawczego na realizację prac remontowych, po wykonaniu których możliwym był montaż dźwigu osobowego hydraulicznego oraz platformy naschodowej dla niepełnosprawnych, w wysokości 14.640 zł oraz kosztów opracowania projektu budowlano-wykonawczego na roboty budowlane i prace elektryczne w tym budynku, w wysokości 11.022 zł.

Przedsięwzięcie pn. „Dostawa, montaż i uruchomienie windy osobowej oraz platformy dla osób niepełnosprawnych w obiekcie Urzędu Miejskiego Wrocławia przy ul. Kotlarskiej 41” w zakresie niezbędnych robót budowlanych podjęto bez wymaganego przepisem art. 28 ustawy Prawo budowlane zgłoszenia do właściwego organu administracji architektoniczno-budowlanej. Wykonany projekt budowlano-wykonawczy dotyczący „prac remontowych, po wykonaniu których możliwy będzie montaż dźwigu osobowego oraz platformy naschodowej dla niepełnosprawnych”, ustalał zakres robót obejmujący przebudowę i modernizację istniejącego szybu towarowego w celu przystosowania go do montażu dźwigu osobowego oraz przebudowę strefy wejściowej do budynku, który nie mógł być kwalifikowany jako remont, zgodnie z art. 3 pkt 8 cytowanej ustawy Prawo budowlane. Roboty

dodatkowe związane z ww. przedsięwzięciem zlecono 5.12.2002 roku, przed wprowadzeniem zmian w budżecie miasta na 2002 rok, umożliwiających pełne pokrycie ustalonych wydatków na ten cel, które dokonano 10.12.2002 roku. Działaniem tym naruszono przepis art. 26 ust.1 pkt 2 ustawy o finansach publicznych, z którego wynika, że wydatki stanowią nieprzekraczalny limit, a kwoty wydatków w budżecie jednostki samorządu terytorialnego określają górną granicę upoważnienia do ich dokonywania, z uwzględnieniem planowanych przesunięć. Stwierdzono, że dla ww. robót dodatkowych, kosztorys na te roboty wykonawca sporządził we wrześniu 2002 roku, czyli przed zawarciem umowy na podstawowy zakres robót.

Stwierdzono zlecenie, w dniu 13.08.2002 roku, opracowania projektu budowlano-wykonawczego na klimatyzację i wentylację pomieszczeń IV piętra budynku przy ul. Kotlarskiej 41 i III piętra budynku przy ul. Sukiennice 10, przed ustaleniem takiego wydatku w budżecie miasta na 2002 rok dokonany stosowną uchwałą organu stanowiącego w dniu 26.09.2002 roku, czym naruszono ww. art. 26 ust. 1 pkt 2 ustawy o finansach publicznych. Mimo poniesienia przedmiotowego wydatku w wysokości 11.999,92 zł, projektu nie wykorzystano w ogóle. W dniu 15.11.2002 roku zawarto umowę na dostawę i uruchomienie urządzeń klimatyzacyjnych w budynku przy ul. Kotlarskiej 41 oraz przy ul. Świdnickiej 53, według innego niż wymienione wyżej rozwiązania technicznego. Termin wykonania przedmiotu umowy został przekroczony o 10 dni, a wynikającej z tego opóźnienia kary umownej w wysokości 22.500 zł nie wyegzekwowano, stwierdzając brak winy wykonawcy, nie potwierdzając tego stosownym udokumentowaniem.

Zamówienia publiczne

Na dziewięć skontrolowanych postępowań o udzielenie zamówienia publicznego związanych z realizowanymi inwestycjami, w ośmiu stwierdzono błędy i nieprawidłowości na etapie przygotowania postępowań jak i ich przeprowadzania, w szczególności wynikającej z ustaleń protokołu kontroli. W zakresie działań związanych z przygotowaniem postępowań do udzielenia zamówień publicznych, najważniejsze uchybienia dotyczyły:

- ustalenia wymogu podmiotowego wobec ubiegających się o uzyskanie zamówienia na dostawę samochodu osobowego, polegającego na występowaniu w obrocie prawnym, w zakresie objętym tym zamówieniem, co najmniej przez rok, a w postępowaniu na dostawę i uruchomienie urządzeń klimatyzacyjnych w obiektach Urzędu Miejskiego Wrocławia przy ul. Świdnickiej 53 i ul. Kotlarskiej 41, co najmniej przez trzy lata, co naruszało zasadę równego traktowania wszystkich podmiotów i zasadę uczciwej konkurencji, wyrażone w art. 16 i art. 17 ust.2 ustawy o zamówieniach publicznych,
- w postępowaniu na modernizację części obiektu przy ul. Kotlarskiej 41 w zakresie robót budowlanych, elektrycznych, instalacji wodno-kanalizacyjnej i instalacji teleinformatycznej, żądanie wykazu zrealizowanych zamówień o podobnym do przedmiotu zamówienia charakterze zawężono do ostatnich trzech lat zamiast uzyskania go z ostatnich pięciu lat, a bilansu oraz rachunku zysków i strat bądź określonej informacji finansowej zawężono do jednego roku zamiast uzyskania tych dokumentów z okresu trzech ostatnich lat lub z okresu

prowadzenia działalności, o ile była krótsza. Stanowiło to naruszenie odpowiednio: § 1 ust. 2 pkt 5 i § 1 ust. 1 pkt 5 rozporządzenia Rady Ministrów z 13 listopada 2001 roku w sprawie dokumentów, jakich zamawiający może żądać od dostawcy lub wykonawcy w celu potwierdzenia spełniania warunków, uprawniających do udziału w postępowaniu o zamówienie publiczne (Dz. U. Nr 133, poz. 1484),

- w postępowaniu na dostawę, montaż i uruchomienie windy osobowej oraz platformy dla osób niepełnosprawnych w budynku przy ul. Kotlarskiej 41, określono zamówienie w przedmiocie dostawy platformy naschodowej przez oznaczenie jej typu, a w postępowaniu na dostawę i uruchomienie urządzeń klimatyzacyjnych w obiektach Urzędu Miejskiego Wrocławia przy ul. Świdnickiej 53 i ul. Kotlarskiej 41 przez wskazanie znaku towarowego producenta urządzeń, co stanowiło naruszenie art. 17 ustawy o zamówieniach publicznych, gdyż nie zachodziły uwarunkowania wynikające z art. 17 ust. 3 tej ustawy.

W postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego na wykonanie modernizacji części obiektu przy ul. Kotlarskiej 41 w zakresie robót budowlanych, elektrycznych, instalacji wodno-kanalizacyjnej i instalacji teleinformatycznej, trzech wykonawcy, których oferty rozpatrywano, podlegali wykluczeniu na podstawie art. 19 ust. 1 pkt 8 ustawy /jedna także na podstawie art. 24 ust.4 ustawy/ o zamówieniach publicznych, a niezależnie od powyższego, oferty dwóch wykonawców /w tym oferta uznana za najkorzystniejszą/ podlegały odrzuceniu na podstawie art. 27a ust. 1 pkt 1 ustawy. Wykonawca, którego ofertę w postępowaniu oznaczono numerem 4, nie przedłożył wypełnionego harmonogramu rzeczowo – finansowego, stanowiącego załącznik do przyszłej umowy. Ponadto w kosztorysie ofertowym wykonawcy stwierdzono skosztorysowanie niektórych pozycji przedmiarowych z błędami, z powodu których inne oferty odrzucono /ofertę wykonawcy oznaczoną numerem 9/, co kwalifikowało i tę ofertę do odrzucenia, stosownie do art. 27a ust.1 pkt 1 ustawy o zamówieniach publicznych. Wszystkie dokumenty złożone w ofercie wykonawcy, oznaczonej w postępowaniu numerem 8, zostały podpisane niezgodnie z wymogiem zamawiającego. Dokumenty, w tym także oferta wykonawcy, opatrzone były dwoma podpisami nieczytelnymi złożonymi na pieczęci firmowej podmiotu. Dokumenty potwierdzano za zgodność jednym podpisem nieczytelnym na pieczęci firmowej podmiotu. Tak złożone parafy na dokumentach ofertowych nie mogły być przypisane osobom, które były upoważnione do składania oświadczeń woli w imieniu oferenta, ze względu na brak pieczęci identyfikacyjnej, bądź elementu lub formy w inny sposób identyfikującej daną osobę. W informacji finansowej wykonawca nie podał danych dotyczących zobowiązań i należności ogółem. Wykonawca nie przedłożył wypełnionego harmonogramu rzeczowo – finansowego, stanowiącego załącznik do przyszłej umowy. Kwalifikowało to do wykluczenia wykonawcy z ubiegania się o udzielenie zamówienia, na podstawie art. 19 ust.1 pkt 8 ustawy o zamówieniach publicznych. Wykonawca, którego ofertę w postępowaniu oznaczono numerem 7, występował jako samodzielny przedsiębiorca, zarejestrowany w ewidencji działalności gospodarczej właściwego organu gminy, a załączone /wymagane w postępowaniu/ pisma – listy referencyjnych wydano dla innego podmiotu – spółki cywilnej, która nie była tożsama z firmą oferenta. Oświadczenie finansowe za 2001 rok i wykaz zrealizowanych w ostatnich trzech latach zamówień o podobnym charakterze nie dotyczyły przedsiębiorcy składającego ofertę. Wykonawca podlegał wykluczeniu z

ubiegania się o zamówienie publiczne, na podstawie art. 19 ust.1 pkt 8 i art. 24 ust. 4 przytoczonej wyżej ustawy. Harmonogram rzeczowo-finansowy jako załącznik do projektu umowy został wypełniony w wymaganym zakresie z dniem 15 maja 2002 roku tj. po dacie przyjęcia ofert – 14 maja 2002 roku. Ponadto w kosztorysie ofertowym wykonawcy stwierdzono skosztorysowanie niektórych pozycji przedmiarowych z błędami, z powodu których inne oferty odrzucono /oferty wykonawców oznaczone numerami: 3, 5 i 9/, co kwalifikowało i tę ofertę do odrzucenia, stosownie do art. 27a ust.1 pkt 1 ustawy o zamówieniach publicznych. Całe postępowanie podlegało unieważnieniu na podstawie art. 27b ust. 1 pkt 1 tej ustawy.

W postępowaniu na dostawę, montaż i uruchomienie windy osobowej oraz platformy dla osób niepełnosprawnych w budynku przy ul. Kotlarskiej 41, dwaj wykonawcy, których oferty rozpatrywano, podlegali wykluczeniu z postępowania na podstawie art. 19 ust.1 pkt 7 i pkt 8 ustawy o zamówieniach publicznych. Wykonawca, którego ofertę oznaczono numerem 1, wykazał dane w informacji określającej obroty, zysk, zobowiązania i należności za lata 1999, 2000, 2001 nie dotyczące tego przedsiębiorcy, a oświadczenie złożone zgodnie z art. 22 ust. 2 ustawy o zamówieniach publicznych w zakresie dysponowania niezbędnym doświadczeniem, było niezgodne ze stanem faktycznym. Wykonawca, którego ofertę oznaczono numerem 2, nie przedłożył wymaganej informacji finansowej określającej obroty, zysk oraz zobowiązania i należności. W obu złożonych kosztorysach ofertowych stwierdzono niezgodności z przedmiarami robót, mające wpływ na ostateczną cenę oferty. Postępowanie z tych powodów podlegało unieważnieniu na podstawie art. 27b ust. 1 pkt 1 tej ustawy. Za najkorzystniejszą uznano ofertę wykonawcy oznaczoną numerem 1, z wynagrodzeniem brutto 365.788,86 zł tj. przewyższającym o 135.788,86 zł kwotę, którą w chwili zawarcia umowy /4.10.2002 roku/ zamawiający mógł przeznaczyć na finansowanie zadania. Zamawiający w tej sytuacji także obowiązany był na podstawie art. 27b ust.1 pkt 2 ustawy unieważnić postępowanie.

W postępowaniu na dostawę i uruchomienie urządzeń klimatyzacyjnych w obiektach Urzędu Miejskiego Wrocławia przy ul. Świdnickiej 53 i ul. Kotlarskiej 41, przeprowadzonym w trybie zapytania o cenę, wymagano przedstawienia kosztorysu ofertowego sporządzonego metodą kalkulacji szczegółowej, z wyliczeniem kosztów robót budowlanych, elektrycznych i instalacyjnych. Oznaczało to, że przedmiotem zamówienia nie były wyłącznie dostawy rzeczy lub usługi powszechnie dostępne o ustalonych standardach jakościowych, lecz także roboty budowlane dla których tego trybu zamówienia nie stosuje się /art. 68 ust. 1 ustawy o zamówieniach publicznych/.

Zlecone w dniu 5 maja 2003 roku, na podstawie art. 71 ust.1 pkt 5 ustawy o zamówieniach publicznych zamówienie dodatkowe firmie świadczącej od 5.10.2001 roku usługi Konsultanta przy realizacji przez Gminę dwóch projektów w ramach programu ISPA, na pełnienie obowiązków Tymczasowego Inżyniera Kontraktu m.in. dla zadania pn. rekultywacja składowiska Maślice, przyjęto jako obowiązujące przed datą zlecenia tj. od 1 marca 2003 roku do 30 czerwca 2003 roku ustalając, że w okresie od 1 marca 2003 roku do 5 maja 2003 roku pełnienie obowiązków Inżyniera powierzono na podstawie oświadczeń woli obu stron wyrażonych w stosownych pismach. Kolejnymi aneksami przedłużono pełnienie obowiązków Inżyniera do 30.04.2004 roku, za wynagrodzeniem brutto za ten okres w łącznej wysokości 183.751,26 zł, co nie miało charakteru dalszych zamówień dodatkowych.

Stwierdzono, że po przeprowadzonych postępowaniach o udzielenie zamówień publicznych w trybie przetargu nieograniczonego nie stosowano przepisu art. 50 ust. 4 oraz art. 51 ust. 2 ustawy o zamówieniach publicznych, stanowiących o obowiązku przekazania przez zamawiającego w informacji przesłanej do dostawcy lub wykonawcy, którego ofertę wybrano także miejsca i terminu zawarcia umowy i zawiadomień doręczanych wybranemu oferentowi, w których należało określić termin zawarcia umowy. Przepisy te, w związku z art. 72 cytowanej ustawy, ograniczały możliwość stosowania przywoływanego w składanych w trakcie kontroli wyjaśnieniach art. 70 Kodeksu cywilnego. Doprowadziło to w kilku przypadkach do zawarcia umów o wykonanie zamówienia w różnych datach, a w jednym przypadku do podpisania umowy przez stronę po upływie terminu związania ofertą.

Gospodarka mieniem komunalnym

Stwierdzono przypadki nieegzekwowania, od zainteresowanych najmem lokali użytkowych w trybie bezprzetargowym, wszystkich wymaganych dokumentów, dotyczących ich sytuacji finansowej, takich jak: zaświadczenie o niezaleganiu ze zobowiązaniami podatkowymi wobec Urzędu Skarbowego, oświadczenie o prowadzeniu działalności gospodarczej w innym lokalu, informacja o regularnym dokonywaniu opłat czynszowych - potwierdzona przez zarządcę lub właściciela, zaświadczenie z ZUS o niezaleganiu ze składkami za ubezpieczenie społeczne, dokumenty wskazujące na osiągnięte obroty. Podmioty, których umowy analizowano w toku kontroli, a od których nie wyegzekwowano tego rodzaju dokumentów, nie wywiązywały się z obowiązków wynikających z umów najmu.

Perturbacje z najemcami lokali użytkowych oddanych w najem w trybie bezprzetargowym były również skutkiem uprawnienia, udzielonego przez Radę Miejską organowi wykonawczemu, na powszechne stosowanie odstępstw od zasady zawierania umów najmu w trybie przetargowym. Z § 3 ust. 1 uchwały nr XXV/839/00 RM z 19 października 2000 roku w sprawie zasad wynajmowania lokali użytkowych w budynkach stanowiących własność Gminy Wrocław wynika, że zasadą jest zawieranie umów najmu lokali użytkowych w trybie przetargowym, jednak w ust. 2 i ust. 3 tego paragrafu Rada Miejska zezwoliła organowi wykonawczemu gminy na stosowanie odstępstw od tej zasady. Z uchwały wynika, że przy zawieraniu umów najmu lokali położonych na obszarze Centrum Handlowego, a przeznaczonych na działalność handlową, biurową, usługową lub gastronomiczną, można odstąpić od przetargu po zasięgnięciu opinii Komisji Inicjatyw Gospodarczych Rady Miejskiej (nie można zatem odstąpić od przetargu jedynie przy najmie lokali przeznaczonych na działalność produkcyjną), natomiast poza Centrum Handlowym można oddać w najem bezprzetargowo wszelkie lokale użytkowe na podstawie decyzji Zarządu Miasta.

W latach 2002 - 2003 na obszarze Centrum Handlowego oddano w najem w trybie przetargowym 9 lokali użytkowych i tyle samo lokali bez przeprowadzenia przetargu. W 2003 roku, poza Centrum Handlowym oddano w najem w trybie przetargowym 12 lokali użytkowych, a bez przeprowadzenia przetargu 221 lokali użytkowych.

Zgodnie z § 10 pkt 5 uchwały Rady Miejskiej z 4 lipca 2002 roku w sprawie zasad wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Gminy Wrocław, wnioskodawca

składający wniosek o najem lokalu do remontu lub wniosek o adaptację powierzchni wspólnego użytku przeznaczony na lokal mieszkalny zobowiązany jest wykazać zdolność finansową do przeprowadzenia remontu lokalu lub wykonania adaptacji, potwierdzoną odpowiednimi dokumentami. Urząd jednak nie egzekwował od wnioskodawców obowiązku składania dokumentacji w tym zakresie, poprzestając na przyjmowaniu oświadczeń o posiadaniu środków finansowych na remont lokalu.

Lokal socjalny przy ulicy Miarki został oddany w najem przez spółkę zarządzającą na okres zamknięty od 5 stycznia 2004 roku do 30 czerwca 2006 roku. Nie było to zgodne z pismem WLMiU z 10 marca 2003 roku skierowanym do spółki PZM, w którym zdecydowano, że umowa powinna zostać zawarta na czas określony od 5 stycznia 2004 roku do 31 stycznia 2006 roku. W trakcie kontroli WLMiU zwrócił się do spółki zarządzającej, pismem z 25 maja 2004 roku, o skorygowanie w umowie okresu najmu.

Z zasad wynagradzania określonych w umowach na zarządzanie zasobem komunalnym wynika, że wysokość wynagrodzenia podmiotów zarządzających zależna jest między innymi od procentu ściąganych przez nich czynszów i – jak wynika z informacji uzyskanych przez Wydział Lokali Mieszkalnych i Użytkowych - spółki zarządzające zasobem komunalnym podejmują działania zmierzające do wyegzekwowania zaległości w opłatach (upomnienia, wezwania, wezwania ostateczne). W wyniku kontroli stwierdzono jednak dwa przypadki nieskierowania wezwań ostatecznych do najemcy zalegających z opłatami. Dotyczy to dwóch najemców lokali przy Świdnickiej (protokół kontroli str. 209), których łączne zadłużenie na 31 marca 2004 roku wynosiło razem z odsetkami 46.735,59 zł.

W okresie od 31 grudnia 2002 roku do 31 grudnia 2003 roku stwierdzono wzrost zaległości w opłatach za lokale użytkowe o 5.154.067 zł to jest o 14,5% oraz wzrost zaległości w opłatach za lokale mieszkalne o 22.215.895 zł, to jest o 28,0%.

Wartość lokali mieszkalnych ustalana była na podstawie opracowanych przez rzeczoznawców majątkowych operatów szacunkowych, które różniły się zakresem oraz szczegółowością danych będących podstawą wyliczeń wartości lokalu, co uniemożliwiało zlecającemu wycenę sprawdzenie nawet prawidłowości wyliczeń. Z wyjaśnień rzeczoznawców wynikało, że wartość wycenianego lokalu może być zależna od próbki przyjętej do porównania, posiadanej bazy lokali i że ten sam lokal może zostać inaczej wyceniony przez każdego rzeczoznawcę. Przy sprzedaży przetargowej wycenę rzeczoznawcy zweryfikuje rynek, jednak przy sprzedaży bezprzetargowej (dotychczasowym najemcom) możliwości takiej weryfikacji brak.

W przypadkach zakończenia postępowań przetargowych na sprzedaż lokali użytkowych wynikiem negatywnym, dokonywano sprzedaży lokalu w drodze rokowań prowadzonych na podstawie uchwały nr 405/93 ZM Wrocławia z 29 października 1993 roku w sprawie zasad dotyczących rokowań przy bezprzetargowym wprowadzaniu nieruchomości komunalnych do obrotu cywilnoprawnego. Uchwała ta w podstawie prawnej ma powołaną nieobowiązującą w badanym okresie uchwałę nr LX/386/93 RM z 20 lutego 1993 roku w sprawie zasad gospodarowania komunalnymi nieruchomościami gruntowymi. W § 2 uchwały nr 405/93 ZM postanowiono: "W przypadku, gdy rokowania prowadzone są wskutek podanego przez Zarząd Miasta do wiadomości publicznej zaproszenia do składania ofert w celu ustalenia nabywcy [...] Komisja powołana przez

Zarząd prowadzi postępowanie w dwóch fazach: [...]". Nie określono jednak w uchwale sposobu i terminów podania do publicznej wiadomości zaproszenia do rokowań.

W ogłoszeniu z 25 września 2003 roku o przetargu nieograniczonym na sprzedaż lokalu użytkowego przy ul. Świdnickiej 1, wywieszonym na tablicy ogłoszeń przed siedzibą Urzędu, podano między innymi oznaczenie nieruchomości, powierzchnię lokalu, zamieszczono opis lokalu i zawarto informację o istnieniu w nim antresoli. Podano również terminy, w których można oglądać nieruchomość oraz podano nr telefonu, pod którym można uzyskać dodatkowe informacje. Natomiast w ogłoszeniu o tym samym przetargu, opublikowanym 15 października 2003 roku w dzienniku "Gazeta Wrocławska" podano wprawdzie powierzchnię lokalu, ale nie podano informacji, że w lokalu znajduje się antresola. W dokumentacji Urzędu brak jest potwierdzenia, że antresola została zbudowana zgodnie z przepisami prawa budowlanego (np. że wydane zostało pozwolenie na budowę i że konstrukcja antresoli odpowiada wymaganym parametrom). Powyższe doprowadziło do wniesienia pozwu przez nabywcę lokalu przeciwko Gminie Wrocław o zasądzenie kwoty 610.697 zł z tytułu wad fizycznych przedmiotu nabycia, dotyczących właściwości antresoli.

Stwierdzono przypadki potwierdzania przez przedstawiciela Miasta w aktach notarialnych dokonania wpłaty przez nabywcę lokalu - mimo że wpłaty faktycznie jeszcze nie dokonano lub dokonano wpłatę niepełną; w jednym przypadku potwierdzenia takiego dokonała pracownica Urzędu Miejskiego, która dokonała wpłaty za nabywcę.

W przypadkach rozkładania na raty cen zbywanych nieruchomości, pracownicy Wydziału Podatków i Opłat dokonywali przypisów poszczególnych rat na kontach nabywców w okresach wymagalności tych rat. Stosownie do postanowień rozporządzenia Ministra Finansów z 18 grudnia 2001 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych na koncie 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” powinno się ujmować należności ustalone na dany rok budżetowy, a nie na dany okres sprawozdawczy, natomiast zgodnie z § 3 ust. 1 pkt 2 załącznika nr 2 do rozporządzenia z 13 marca 2001 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej, w sprawozdaniu Rb-27s z wykonania planu dochodów budżetowych w kolumnie „Należności” powinno się wykazać należności z tytułu dochodów budżetowych, których termin płatności przypada na dany rok budżetowy. Z udzielonych wyjaśnień wynika, że program komputerowy do księgowania dochodów budżetowych z tytułu sprzedaży nieruchomości umożliwił księgowanie przypisów tylko w okresach sprawozdawczych.

Działka nr 42/9 AM-14 o wartości 205.679,76 zł, nabyta przez Miasto 3 czerwca 2003 roku oraz działka nr 8/5 AM-12 o wartości 27.718,59 zł, nabyta 19 listopada 2003 roku, przyjęte zostały na stan środków trwałych w księgach rachunkowych 8 kwietnia 2004 roku na podstawie dokumentów OT – wystawionych tego samego dnia. Było to niezgodne z art. 20 ust. 1 ustawy z 29 września 1994 roku o rachunkowości, nakazującym wprowadzenie do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego każdego zdarzenia, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym. Ponadto zaksięgowanie nabycia działek w 2004 roku spowodowało, że w bilansie sporządzonym na 31 grudnia 2003 roku nie ujęto tych nieruchomości.

Zamawiający (Gmina Wrocław) w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego na zarządzanie zasobem komunalnym Gminy Wrocław w rejonie L nie wykorzystał uprawnień wynikających z art. 44 ust. 1 ustawy o zamówieniach publicznych, zgodnie z którym: „w toku dokonywania oceny złożonych ofert zamawiający może żądać udzielenia przez dostawców i wykonawców wyjaśnień dotyczących treści złożonych przez nich ofert” i nie wystąpił do spółki PZM o wyjaśnienie zaoferowanych stawek. Spółka PZM za utrzymanie porządku i czystości na powierzchni 45.266 m² zaproponowała stawkę za 1 m² w wysokości 0,01 zł i zaoferowała wykonanie tej części zamówienia za wynagrodzeniem miesięcznym w kwocie 452,66 zł. Pozostali oferenci zaproponowali 0,53 zł i 0,71 zł za 1 m², co miesięcznie stanowiło wynagrodzenie odpowiednio w kwotach 23.991 zł i 32.139 zł. W odpowiedzi na pytanie zadane przez jednego z oferentów zamawiający stwierdził między innymi: „Każdy z Oferentów, zgodnie z wymogiem określonym w SIWZ, ma sporządzić kalkulację indywidualną stawek uwzględniając wszystkie czynności o których mowa w umowie i załącznikach stanowiących jej integralną część, a równocześnie wyżej wymienione stawki winne spełniać warunek o którym mowa w rozporządzeniu MPiPS (Dz. U. nr 121 poz. 1308). W przypadku, gdy Zamawiający będzie miał wątpliwości co do rzetelności zaoferowanych stawek, wówczas Oferent będzie zobowiązany udokumentować przyjęty sposób kalkulowania stawek.”. Tymczasem stawka 1 grosza nie mogła nie budzić wątpliwości skoro pozostali uczestnicy zaoferowali: jeden 53 razy więcej a drugi 71 razy więcej. Poza tym zamawiający zwrócił się do wszystkich oferentów z wyjątkiem PZM o przedstawienie kalkulacji stawek. Zamawiający nie odrzucił oferty spółki PZM, która oświadczyła, że każda z zaoferowanych stawek jednostkowych w ofercie uwzględnia zakresy wszystkich czynności, jakie wynikają z załączników do SIWZ i umowy oraz gwarantuje pracownikom bezpośrednio je wykonującym płace minimalne, o których mowa w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z 22 grudnia 2000 roku zmieniającego rozporządzenie w sprawie najniższego wynagrodzenia za pracę pracowników (Dz. U. nr 121, poz. 1308). Jednak stawka zaproponowana przez spółkę PZM była niezgodna z SIWZ, gdyż uniemożliwiała albo spełnienie wymogu dotyczącego płacy minimalnej osób zatrudnionych przy sprzątnięciu, albo wykluczała możliwość wykonania całego zakresu robót przewidzianego specyfikacją i umową. Zgodnie zatem z przepisem art. 27a ust. 1 pkt 1 ustawy z 10 czerwca 1994 roku o zamówieniach publicznych, należało ofertę spółki PZM odrzucić. Zaznaczyć należy, iż w przypadku przetargu na zarządzanie rejonem L zamawiający odrzucił ofertę tej spółki z powodu ustalenia stawki w sposób sprzeczny z SIWZ (również 0,01 zł/m²).

Zamawiający nie unieważnił postępowania dotyczącego udzielenia zamówienia na zarządzanie rejonem L, pomimo tego, że w ramach tych samych dokumentów składających się na SIWZ podał sposób wyliczenia parametru P5 (dotyczącego powierzchni do utrzymania w czystości) w sposób całkowicie rozbieżny, bowiem w jednym przypadku uznał za konieczne uwzględnienie powierzchni chodników, których wykaz załączył w postaci załącznika nr 11 do SIWZ, natomiast z punktu D6 SIWZ w związku z załącznikiem nr 6 wynika, iż parametr P5 ujmuje wyłącznie powierzchnie do wspólnego użytku w budynkach stanowiących 100% własności Gminy. SIWZ była wspólna dla wszystkich rejonów od A do U, a Zespół Arbitrów wyrokiem z 28 października 2002 roku wydanym w związku ze złożonym odwołaniem dotyczącym rejonów S, P, R, G, D, E unieważnił postępowanie

na zarządzanie komunalnym zasobem mieszkaniowym w tych rejonach, ponieważ w ocenie Arbitrów sposób przygotowania dokumentów przetargowych uniemożliwił prawidłowe przeprowadzenie postępowań przetargowych.

Gospodarka pozostałymi składnikami majątku

W Zakładowym Planie Kont dla Urzędu Miejskiego Wrocławia (ZPK) w "Wykazie kont syntetycznych i analitycznych" Zespołu 0-"Majątek trwałe", do kont syntetycznych zostały przypisane konta analityczne, które w załączniku Nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 18 grudnia 2001 roku "w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych" (Dz. U. Nr 153, poz. 1752), wymieniono jako syntetyczne, a nie analityczne.

Ponadto w ZPK nie zostały określone zasady prowadzenia ewidencji analitycznej środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych oraz pozostałych środków trwałych, ewidencji ilościowo - wartościowej magazynu oraz rozliczania majątku trwałego i obrotowego, wbrew wymogom art. 4 ust. 3 pkt 1 i art. 10 ust. 1 pkt 3 lit. a ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (tekst jednolity Dz. U. z 2002 roku Nr 76, poz. 694 ze zmianami). Powyższe zostało określone w procedurach dla Działu Księgowości, które były w fazie opracowywania.

Ewidencja środków trwałych analitycznie dla wydziałów - obiektów, prowadzona była komputerowo. Jednak w Zakładowym Planie Kont nie określono oznaczenia tych obiektów. Nie zostały oznaczone obiekty i grupy asortymentowe również do pozostałych środków trwałych, co było niezgodne z art. 10 ust. 1 pkt 3 lit. a ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości.

Nie określono dolnej granicy wartości pozostałych środków trwałych, podlegających ewidencji ilościowo-wartościowej na koncie 013, która stanowiłaby % wartości środka trwałego, określonej w ustawie o podatku dochodowym od osób prawnych (na dzień sporządzania protokołu dolna granica środka trwałego, zgodnie z art. 176d ust. 1 ustawy z dnia 15 lutego 1992 roku o podatku dochodowym od osób prawnych - Dz. U. z 2000 roku Nr 54, poz. 654 ze zm., wynosiła 3.500,00 zł, czyli % wartości 3.500,00zł). Zatem nie określono pozostałych środków trwałych, zaewidencjonowanych wyłącznie ilościowo.

W dowodach OT na zakupione środki trwałe brak było określenia stopy procentowej umorzenia, wbrew zapisom § 35 ust. 1 i ust. 5 pkt 8 „Instrukcji obiegu dokumentów finansowo - księgowych w Urzędzie Miejskim Wrocławia” w powiązaniu z art. 16i ustawy z dnia 15 lutego 1992 roku o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz. U. z 2000 roku Nr 54, poz. 654 ze zmianami). Na kartotekach środków trwałych podano kwotę umorzenia, a nie podano jego stawki procentowej.

W ZPK brak było regulacji wewnętrznych dotyczących terminu i metod umarzania środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych, wbrew wymogom art. 10 ust. 1 pkt 3 lit. a ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości w powiązaniu z § 5 ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 18 grudnia 2001 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych oraz art. 16h ust. 1 pkt 1 i art. 16i ust. 1 ustawy z dnia 15 lutego

1992 roku o podatku dochodowym od osób prawnych. Stawki umorzenia zostały ustalone w „Rocznym planie umorzeń środków trwałych - 2003 roku”, który nie został wprowadzony przez kierownika jednostki aktem wewnętrznym. Stwierdzono nieścisłości polegające na błędach w nazewnictwie opisane w Rozdziale V.2 pkt D protokołu kontroli, tj. podgrupy-znaczkę w „Rocznym planie umorzeń środków trwałych - 2003” otrzymały inne brzmienie, niż w obowiązujących przepisach. Ponadto w „Rocznym planie umorzeń środków trwałych - 2003 roku” nie ujęto wszystkich środków trwałych, przyjmowanych w trakcie 2003 roku.

W ZPK Urzędu Miejskiego Wrocławia nie zostały ustalone zasady ewidencji materiałów. Brak było ustalenia rodzaju materiałów, które były wyłączone z ewidencji magazynowej ilościowo-wartościowej i były ewidencjonowane wyłącznie ilościowo, wbrew art. 10 ust. 1 pkt 3 lit. a ustawy o rachunkowości.

Nie zastosowano właściwej kwalifikacji i prawidłowej stawki procentowej umorzenia do losowo wybranych do kontroli środków trwałych:

- urządzenia SGM5 zdalne sterowanie radiotelefonami na linię cyfrową,
- klimatyzacji sali rejestracji pojazdów, wykonanej na podstawie projektu budowlano-wykonawczego,
- dźwigu osobowego i towarowego - platformy naschodowej dla osób niepełnosprawnych.

Prezydent Miasta zarządzeniami w okresie do 15 maja 2003 roku dokonywał podwyższania kapitału w spółkach Miasta, mimo że upoważnienie do takich czynności dla Prezydenta zostało udzielone dopiero uchwałą Rady Miejskiej nr IX/173/03 z 15 maja 2003 roku.

Inwentaryzacja środków trwałych i finansowego majątku trwałego

W wyniku inwentaryzacji środków trwałych przeprowadzonej na 31.12.2003 roku oraz wyjaśnień dokonanych w toku kontroli ustalono, że do rozliczenia pozostały niedobory na kwotę: 110.654,32 zł. Pomimo zobowiązania się przez Dyrektora Wydziału Organizacyjnego i Prawnego do złożenia do 30.06.2004 roku wniosków odnośnie wyjaśnienia niedoborów w kwocie 93.504,78 zł, do czasu zakończenia kontroli dokumentów takich kontrolującym nie przedstawiono. Ponadto, do zakończenia kontroli w stosunku do osób, którym powierzono składniki majątkowe, nie wyciągnięto konsekwencji z tytułu utraty tych składników (komputerów) o wartości łącznej 17.149,54 zł.

Na 31.12.2003 roku nie uzyskano potwierdzeń sald finansowego majątku trwałego od będących w likwidacji spółek Gminy Wrocław – „Dolnośląskiego Radia Informacyjno Muzycznego” sp. z o.o. i Wrocławskiego Zintegrowanego Centrum Logistycznego S.A., wynikających z urządzeń księgowych na łączną kwotę 162.000 zł, co było niezgodne z art. 26 ust. 1 pkt 2 ustawy o rachunkowości.

Udzielanie i rozliczanie dotacji

Przekroczono termin określony na podstawie § 9 ust. 5 uchwały Rady Miejskiej nr XXIII/732/00 z 6 lipca 2000 roku w sprawie zasad współpracy Miasta Wrocławia z organizacjami pozarządowymi, ponieważ rozpatrzono pozytywnie wnioski o przyznanie dofinansowania na 2003 rok w kwotach powyżej 10 tys zł, złożone po 15 listopada 2002 roku, tj. terminie umożliwiającym przyznanie dotacji, określonym przez Biuro Sportu:

- wniosek WKS „Śląsk” o dotację na rok 2003 w kwocie 300.000 zł (umowa nr 32/S/03) został złożony w dniu 17 marca 2003 roku,
- wniosek WKS „Śląsk” o dotację na rok 2003 w kwocie 100.000 zł (umowa nr 151/S/03) został złożony w dniu 10 września 2003 roku,
- wniosek KS „Gwardia” o dotację na rok 2003 w kwocie 101.429,07 zł (umowa nr 162/S/03) został złożony 9 lipca 2003 roku,

Naruszono § 5 ust. 3 pkt. 3 lit. b uchwały Rady Miejskiej nr XXIII/732/00 z 6 lipca 2000 roku w sprawie zasad współpracy Miasta Wrocławia z organizacjami pozarządowymi, ponieważ na wniosek Klubu Sportowego „Gwardia”, udzielono dotacji celowej w kwocie 101.429,07 zł, na uregulowanie zaległości płatniczych za wynajem przez klub hali „ORBITA” a nie na bieżące prowadzenie działalności sportowej. Zgodnie z ww. uchwałą, przedmiotem współpracy nie mogą być przedsięwzięcia polegające na uzyskaniu wsparcia finansowego, którego celem jest pokrycie deficytów. Zarządzeniami Prezydenta nr 1797/03 i 1798/03 z 29 listopada 2003 roku zmieniono plan wydatków oraz układ wykonawczy budżetu, przekazując KS „Gwardia” na podstawie umowy 162/S/03 z 9 grudnia 2003 roku kwotę dotacji w wysokości 116.123 zł. Udzielona dotacja przeznaczona została w całości na uregulowanie zaległości za korzystanie przez sekcję siatkówki z boiska sportowego w kompleksie „Hali Orbita” przy ul. Wejherowskiej 2 w okresie 2002-2003 roku, oraz odsetek za zwłokę w uiszczaniu należności z tytułu wynajmu hali. Zgodnie z art. 25 ust. 2 ustawy o finansach publicznych (tj. z 2003 roku Dz. U. nr 15 poz. 148 ze zm.) jak i § 10 ust. 1 cyt. Uchwały RM, podmiot wnoszący o przyznanie środków publicznych na realizację wyodrębnionego zadania powinien przedstawić ofertę wykonania zadania zgodnie z zasadami uczciwej konkurencji, gwarantującą wykonanie zadania w sposób efektywny, oszczędny i terminowy; zgodnie z art. 92 pkt. 5 cytowanej ustawy zlecenie zadań powinno następować na zasadzie wyboru najkorzystniejszej oferty, z uwzględnieniem przepisów ustawy o zamówieniach publicznych, a w odniesieniu do podmiotów niedziałających w celu osiągnięcia zysku w trybie jawnego wyboru z odpowiednim zastosowaniem art. 25 i art. 71 tej ustawy. Obie wymienione przesłanki nie zostały spełnione przy przekazaniu ww. dotacji.

Niezgodnie z § 9 ust. 8 w związku z § 11 ust. 1 z uchwały Rady Miejskiej nr XXIII/732/00 z 6 lipca 2000 roku w sprawie zasad współpracy miasta Wrocławia z organizacjami pozarządowymi, przekazano kwotę 125.000 zł Towarzystwu Opieki nad Zwierzętami na przeprowadzenie remontu Schroniska dla bezdomnych zwierząt bez podpisania stosownej umowy. Zgodnie z przytoczonymi przepisami, udzielenie dotacji następuje na podstawie umowy zawartej pomiędzy Miastem a organizacją pozarządową, która stanowi podstawę do wypłacenia dotacji. Dotacji udzielono na podstawie wniosku Wydziału Inwestycyjno - Technicznego z 13 października 2003 roku, który zwrócił się o dokonanie zmian w budżecie w zakresie zmniejszenia środków finansowych w rozdziale 90095 § 6050 o kwotę 125.000 zł i przeznaczenie tej kwoty w formie dotacji (§ 2820) dla schroniska dla zwierząt w związku z wykonaniem remontu obiektu w celu umożliwienia prawidłowego funkcjonowania schroniska.

Nie egzekwowano zwrotu części niewykorzystanej dotacji, co uchybiało postanowieniom § 9 Uchwały nr XLIV/1424/02 z dnia 31 stycznia 2002 roku Rady Miasta w sprawie szczegółowych zasad udzielania i rozliczania dotacji niepublicznym oraz publicznym przedszkolom, szkołom oraz innym placówkom wymienionym w art. 2 ustawy z dnia 7 września 1991 roku o systemie oświaty prowadzonym przez osoby fizyczne i prawne. Niepubliczna Szkoła Podstawowa i Oddział Przedszkolnego Stowarzyszenia Rozwoju Osiedla Świniary, w rozliczeniu za rok 2002 wykazały kwotę otrzymanej dotacji w wysokości 141.596 zł, a wydatkowanej w kwocie 137.116,77 zł. Natomiast w rozliczeniu za 2003 rok wykazano otrzymaną dotację w kwocie 163.966 zł a wydatkowaną w wysokości 183.143,72 zł. W rozliczeniu za 2003 rok rozliczono niewykorzystaną dotację za 2002 rok w wysokości 19.177,72 zł, co oznaczało, że za 2002 rok nie rozliczono dotacji i nie odprowadzono niewykorzystanej nadwyżki do budżetu. Zgodnie z cytowanym przepisem, ostateczne rozliczenie następuje w ostatniej, grudniowej transzy roku budżetowego.

Nie zatwierdzono rozliczenia kwoty 99.800 zł dotacji, udzielonej umową 131/PM/2003 z 25 sierpnia 2003 roku Stowarzyszeniu Dolnośląska Organizacja Turystyczna, w terminie określonym w § 14 ust. 3 uchwały Rady Miejskiej nr XXIII/732/00 z 6 lipca 2000 roku w sprawie zasad współpracy Miasta Wrocławia z organizacjami pozarządowymi. W karcie informacyjnej do rozliczenia finansowego dotacji oraz w piśmie WFB.PF.0718/3191/2004 Wydziału Finansów i Budżetu z dnia 26 maja 2004 roku stwierdzono, iż przedłożone rozliczenie było nieprawidłowe, gdyż do rozliczenia załączono kserokopie faktur wystawionych przed dniem zawarcia umowy. W przytoczonym piśmie poinformowano Dyrektora Biura Promocji Miasta o zwrocie sprawozdania celem dokonania korekty. Korekta rozliczenia tej dotacji wpłynęła do Wydziału Finansów i Budżetu w dniu 30.06.2004 roku, a do dnia zakończenia kontroli nie przedłożono kontrolującym zatwierdzenia jej rozliczenia.

Przyznano i przekazano Fundacji Promocji Turystyki Kongresowej „Convention Bureau – Wrocław” dotację na 2004 rok niezgodnie z § 7 uchwały Rady Miejskiej nr XXIII/732/00 z 6 lipca 2000 roku w sprawie zasad współpracy Miasta Wrocławia z organizacjami pozarządowymi, pomimo nieprawidłowego rozliczenia dotacji udzielonej w 2003 roku umową nr 77/RG DS./MSP/03 z 12 września 2003 roku w kwocie 150.000 zł przez Wydział Rozwoju Gospodarczego. Fundacja zwróciła część dotacji w kwocie 39.000 zł po terminie określonym w umowie tj. 30 dni po terminie ostatecznego rozliczenia - 31 stycznia 2004 roku. W rozliczeniu dotacji wykazano kwotę do zwrotu 39.176,47 zł natomiast Fundacja przelewem z dnia 22 marca 2004 roku zwróciła niewykorzystaną dotację w kwocie 20.000 zł wraz z odsetkami w kwocie 1.215,34 zł a przelewem z dnia 30 kwietnia 2004 roku kwotę 19.000 zł wraz z odsetkami w kwocie 1.403,27 zł, co wyniosło łącznie 39.000 zł dotacji oraz 2.618,61 zł odsetek. Zgodnie z § 7 pkt. 7 cytowanej uchwały, zlecenie zadania Miasta do realizacji organizacji pozarządowej odbywa się m.in. w oparciu o dotychczasową współpracę z Miastem, w tym analizę i ocenę wykonania zadań zleconych organizacji w okresie poprzednim z uwzględnieniem rzetelności i terminowości wykonania oraz prawidłowości rozliczenia otrzymanych na ten cel środków.

Rozliczenia finansowe Miasta z jego jednostkami organizacyjnymi, gospodarstwami pomocniczymi i środkami specjalnymi

Nie porównywano danych wykazywanych przez podległe jednostki organizacyjne w sprawozdaniach Rb-28s z wykonania planu wydatków budżetowych jednostek budżetowych i sprawozdaniach Rb-30 z wykonania planów finansowych zakładów budżetowych z danymi wykazywanymi przez te jednostki w bilansach oraz w sprawozdaniach opisowych, mimo że na podstawie § 10 ust. 3 i ust. 4 rozporządzenia Ministra Finansów z 13 marca 2001 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. nr 24, poz. 279 ze zm.) jednostka otrzymująca sprawozdania jednostkowe zobowiązana jest do sprawdzenia ich pod względem formalno-rachunkowym oraz jest uprawniona do ich kontroli merytorycznej. W związku z tym nie zakwestionowano nieujęcia przez Zarząd Melioracji Komunalnych i Wrocławski Tor Wyścigów Konnych Partynice w bilansach za 2003 rok zobowiązań z tytułu dodatkowego wynagrodzenia rocznego wykazanych przez te jednostki w sprawozdaniach Rb-28s za 2003 rok, a także nieprawidłowej klasyfikacji budżetowej wydatków w sprawozdaniu Rb-30 Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji „Północ”.

Dla dwóch środków specjalnych działających przy Zarządzie Dróg i Komunikacji, utworzonych z różnych tytułów – ustawy o drogach publicznych oraz uchwały Rady Miejskiej, nie opracowywano odrębnych planów finansowych w podziale według tytułów utworzenia tych środków, co było niezgodne z art. 21 ust. 1 i ust. 3 ustawy z 26 listopada 1998 roku o finansach publicznych (tekst jednolity Dz. U. z 2003 roku nr 15, poz. 148 ze zm.), § 6 ust. 1 rozporządzenia Ministra Finansów z 29 grudnia 2000 roku w sprawie szczegółowych zasad gospodarki finansowej jednostek budżetowych, zakładów budżetowych, gospodarstw pomocniczych jednostek budżetowych oraz szczegółowych zasad i terminów rocznych rozliczeń i wpłat do budżetu przez zakłady budżetowe i gospodarstwa pomocnicze jednostek budżetowych (Dz. U. nr 122, poz. 1333) oraz § 4 uchwały Rady Miejskiej nr XXI/670/00 z 18 maja 2000 roku w sprawie utworzenia środka specjalnego z przychodów osiąganych przez Zarząd Dróg i Komunikacji we Wrocławiu z tytułu gospodarowania gruntami i obiektami w pasie drogowym.

Zaakceptowano sprawozdania Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej Fabryczna z wykorzystania dotacji otrzymanych od Miasta w 2002 roku, mimo że na 2.115.000 zł przekazanych na podstawie umów dotacji nr 4/2002 i nr 13/2002 - wydatkowano 144.011,24 zł na cele niewskazane w tych umowach, ponadto sprawozdania te nie zawierały numerów inwentarzowych środków trwałych zakupionych z dotacji, co stanowiło niedopełnienie wymogów określonych w umowach.

Dotację na zadanie inwestycyjne dla Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej dla Szkół Wyższych w 2002 roku w wysokości 166.376 zł wbrew postanowieniom rozporządzenia Ministra Finansów z 18 lipca 2000 roku w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów i wydatków oraz przychodów i rozchodów (Dz. U. nr 59, poz. 688 ze zm.) zaklasyfikowano do paragrafu 2560 „Dotacja podmiotowa z budżetu dla samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej” zamiast do paragrafu 6220 „Dotacje celowe z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji i zakupów inwestycyjnych innych jednostek sektora finansów publicznych”.

Przekazując powyższe Panu Prezydentowi, Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, działając na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy z 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych, wnosi o podjęcie skutecznych działań mających na celu usunięcie powstałych nieprawidłowości i uchybień opisanych w protokole kontroli, a w szczególności:

1. Opracowanie instrukcji w sprawie współpracy z Generalnym Inspektorem Finansów Publicznych w zakresie przeciwdziałania wprowadzania do obrotu finansowego wartości majątkowych pochodzących z nielegalnych lub nieujawnionych źródeł, zgodnie z art. 15a ust. 2 ustawy z 16 listopada 2000 roku o przeciwdziałaniu wprowadzania do obrotu finansowego wartości majątkowych pochodzących z nielegalnych lub nieujawnionych źródeł oraz o przeciwdziałaniu finansowania terroryzmu (tekst jednolity Dz. U. z 2003 roku, Nr 153, poz. 1505 ze zm.);
2. Dostosowanie opracowywanej - zgodnie z oświadczeniem Dyrektora Wydziału Księgowości Zastępcy Skarbnika Miasta z dnia 18 czerwca 2004 roku - dokumentacji opisującej zasady (politykę) rachunkowości, w tym zakładowego planu kont, instrukcji kasowej, instrukcji inwentaryzacyjnej i wykazu programów komputerowych, do wymogów zawartych w obowiązujących przepisach prawa, a w szczególności ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (Dz. U. z 2002 roku Nr 76, poz. 694 ze zm.), rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 18 grudnia 2001 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych (Dz. U. Nr 153, poz. 1752) oraz ustawy z dnia 26 listopada 1998 roku o finansach publicznych (Dz. U. z 2003 roku Nr 15, poz. 148 ze zm.), w celu wyeliminowania nieprawidłowości stwierdzonych w trakcie kontroli, oraz zapewnienia stosowania jednolitych zasad rachunkowości, ustalonych dla jednostek sektora finansów publicznych;
3. Prowadzenie jednego bankowego rachunku bieżącego jednostki budżetowej Urząd Miejski Wrocławia oraz ewidencjonowanie stanu środków budżetowych oraz obrotów na tym rachunku z tytułu wydatków i dochodów (wpływów) budżetowych objętych planem finansowym na koncie 130-„Rachunek bieżący jednostek budżetowych”, stosownie do przepisów § 3 i § 4 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 18 grudnia 2001 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości (...), z wyjątkiem operacji szczególnych, określonych w odrębnych przepisach;
4. Sporządzanie sprawozdań jednostkowych Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych i Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego jako jednostki budżetowej i jako organu, stosownie do przepisów § 4 ust. 1 pkt 2 lit. a) rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 13 marca 2001 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. Nr 24, poz. 279 ze zm.) i według zasad określonych w rozdziale 1 i rozdziale 4 załącznika nr 2 „Instrukcja sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego” do rozporządzenia tak, aby sprawozdania

- zbiorcze jednostki samorządu terytorialnego były sporządzane na podstawie sprawozdań jednostkowych, które zostały wymienione w § 8 ust. 1 pkt 3 powołanego rozporządzenia;
5. Wykazywanie w sprawozdaniach jednostkowych Rb-28S Urzędu Miejskiego Wrocławia z wykonania planu wydatków budżetowych wyłącznie wydatków zrealizowanych kasowo ze środków budżetowych, stosownie do przepisów § 4 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 18 grudnia 2001 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości (...), w celu ustalenia w prawidłowej wysokości nadwyżki lub niedoboru budżetu;
 6. Sporządzanie sprawozdań jednostkowych Rb-27S i Rb-28S jednostki budżetowej Urząd Miejski Wrocławia oraz wykazywanie w sprawozdaniu Rb-27S dochodów wykonanych na podstawie danych księgowości analitycznej dochodów budżetowych do rachunku bieżącego – subkonto dochodów, a w sprawozdaniu Rb-28S wydatków wykonanych na podstawie danych księgowości analitycznej do rachunku bieżącego, stosownie do wymogów zawartych w § 2 ust. 3 i § 3 ust. 2 oraz § 8 ust. 2 pkt 3 „Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego”, stanowiącej załącznik nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 18 grudnia 2001 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości (...);
 7. Wyegzekwowanie od wszystkich jednostek budżetowych obowiązku przestrzegania przepisów w zakresie rozliczania się z budżetem miasta Wrocławia z tytułu zrealizowanych przez te jednostki dochodów budżetowych oraz z tytułu środków budżetowych otrzymanych na finansowanie wydatków tych jednostek, zawartych w ustawie o finansach publicznych oraz w rozporządzeniu Ministra Finansów z 18 grudnia 2001 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości (...);
 8. Prowadzenie w księdze głównej dla Urzędu Miejskiego Wrocławia: konta 400-„Koszty według rodzajów” oraz ewidencji szczegółowej do tego konta według podziałek klasyfikacji budżetowej; konta 810-„Dotacje budżetowe oraz środki z budżetu na inwestycje” oraz konta 226-„Długoterminowe należności budżetowe”, stosownie do przepisów § 3 i § 12 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 18 grudnia 2001 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości (...), oraz zakładowego planu kont;
 9. Przestrzeganie zasad wynikających z § 7 ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 18 grudnia 2001 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości (...) dotyczących ujmowania w księgach rachunkowych odsetek w wysokości odsetek należnych na koniec kwartału;
 10. Sporządzanie sprawozdań z wykonania podstawowych dochodów podatkowych gminy Rb-PDP oraz sprawozdań z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego Rb-27S, w zakresie skutków obniżenia górnych stawek podatkowych oraz skutków udzielonych ulg, odroczeń i umorzeń, zgodnie z wymaganiami wynikającymi z załącznika nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów z 13 marca 2001 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej;
 11. Wykazywanie zaległości i nadpłat w podatku od środków transportowych w sprawozdaniach Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego

stosownie do postanowień rozporządzenia Ministra Finansów z 13 czerwca 2001 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej;

12. Dostosowanie systemu komputerowego, służącego do ewidencji podatku od środków transportowych, do wymogów wynikających z § 4 ust. pkt 1, 2 § 13 ust. 1a oraz z § 16, § 23 ust. 1 rozporządzenia Ministra Finansów z 25 maja 1999 roku w sprawie zasad rachunkowości i planu kont dla prowadzenia ewidencji podatków i opłat dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. nr 50 poz. 511 ze zm.);
13. Oznaczanie wydruków z ewidencji analitycznej podatków nazwą rodzaju księgi rachunkowej stosownie do wymogów określonych w art. 13 ust. 4 pkt 1 ustawy z 29 września 1994 roku o rachunkowości;
14. Korzystanie z uprawnień wynikających z przepisów art. 274a § 2 ustawy z 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (Dz. U. nr 137, poz. 926 ze zm.) w zakresie przeprowadzania czynności sprawdzających oraz wzywania podatników do złożenia niezbędnych wyjaśnień lub uzupełnienia deklaracji w razie wątpliwości co do jej poprawności. Porównywanie, w ramach czynności sprawdzających, powierzchni gruntów wykazanych przez podatników z powierzchnią zawartą w ewidencji gruntów i budynków, zgodnie z dyspozycją zawartą w art. 21 ustawy z 17 maja 1989 roku Prawo geodezyjne i kartograficzne (tekst jednolity: Dz. U. z 2000 roku nr 100, poz. 1086 ze zm.);
15. Bieżące analizowanie przez pracownika odpowiedzialnego za wymiar podatków lokalnych informacji o gruntach i nieruchomościach składanych przez osoby fizyczne oraz deklaracji podatkowych osób prawnych i innych jednostek nieposiadających osobowości prawnej pod kątem poprawności ich sporządzenia i zgodności ze stanem faktycznym, a także z załączonymi przez podatnika dokumentami, a w przypadku stwierdzenia w nich błędów, oczywistych omyłek bądź wypełnienia niezgodnie z wymaganiami – wszczynanie czynności wyjaśniających zgodnie z art. 272 pkt 3 i 274 § 1 Ordynacji podatkowej;
16. Opodatkowanie podatkiem rolnym gruntów sklasyfikowanych w ewidencji gruntów i budynków jako użytki rolne, zgodnie z przepisami art. 1 ustawy z 15 listopada 1984 roku o podatku rolnym (tekst jednolity: Dz. U. z 1993 roku nr 94, poz. 431 ze zm.). Wyegzekwowanie od osób fizycznych informacji, o których mowa w art. 6 ust. 6 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 roku o podatkach i opłatach lokalnych (tekst jednolity: Dz. U. z 2001 roku nr 9, poz. 84 ze zm.) oraz w art. 6a ust. 5 ustawy o podatku rolnym uwzględniających wszystkie dane niezbędne do prawidłowego naliczania tych podatków;
17. Dostosowanie programu komputerowego wykorzystywanego do księgowania dochodów z tytułu podatku od nieruchomości od osób fizycznych, w zakresie dokonywania przypisu na kontach podatników, do wymogów określonych w przepisach § 4 ust. 1 rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie zasad rachunkowości i planu kont dla prowadzenia ewidencji podatków i opłat dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego, w związku z art. 21 §1 pkt 2 ustawy Ordynacja podatkowa;
18. Przestrzeganie postanowień § 6 ust. 11 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 22 grudnia 1999 roku w sprawie instrukcji kancelaryjnej dla organów gmin i związków

- międzygminnych (Dz. U. Nr 112 poz. 1319 ze zm.) w zakresie dokumentowania wpływu informacji o nieruchomościach i obiektach budowlanych do Urzędu Miejskiego;
19. Określanie dla spółek jawnych wysokości zobowiązania podatkowego z tytułu podatku od nieruchomości na zasadach przewidzianych dla spółek prawa handlowego nieposiadających osobowości prawnej, stosownie do postanowień art. 3 ust. 1 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych;
 20. Naliczanie odsetek za zwłokę w regulowaniu zobowiązań podatkowych zgodnie z zasadami zawartymi w art. 53 ustawy Ordynacja podatkowa i § 2 ust.1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 24 grudnia 2002 roku w sprawie naliczania odsetek za zwłokę oraz opłaty prolongacyjnej, dokonywania zaokrągleń oraz zakresu informacji, które muszą być zawarte w rachunkach (Dz. U. nr 240, poz. 2063), a w szczególności zapewnienie bieżącej kontroli prawidłowości naliczania i pobierania odsetek za zwłokę w przypadkach awarii systemu komputerowego;
 21. Dokonywanie, we wszystkich przypadkach, zarachowania wpłat na poczet zaległości podatkowych, gdy zapłacona kwota nie wystarcza na pokrycie zaległości wraz z należnymi od niej na dzień wpłaty odsetkami w sposób określony w art. 55 § 2 Ordynacji podatkowej. Ponadto wydawanie we wszystkich przypadkach postanowień w sprawie zaliczenia wpłaty dokonanej przez podatnika na poczet zaległości podatkowej i odsetek za zwłokę, zgodnie z art. 62 § 4 Ordynacji podatkowej;
 22. Dokumentowanie prowadzonych postępowań na piśmie, zgodnie z zasadą określoną w art. 126 ww. ustawy;
 23. Zaliczanie z urzędu nadpłat na poczet zaległości podatkowej wraz z odsetkami za zwłokę oraz bieżących zobowiązań podatkowych na zasadach określonych w art. 76 § 1 Ordynacji podatkowej;
 24. Wszczywanie na bieżąco i systematycznie postępowania egzekucyjnego wobec podatników zalegających z wpłatami rat podatkowych, zgodnie z przepisami określonymi w § 2, § 3 oraz § 5 rozporządzenia Ministra Finansów z 22 listopada 2001 roku w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. Nr 137, poz. 1541);
 25. Przy załatwianiu wniosków w sprawie umorzenia zaległości, rozłożenia na raty, odroczenia terminu płatności podatku po terminie określonym w art. 139 § 1 Ordynacji podatkowej, informowanie stron o późniejszym terminie załatwienia sprawy w trybie art. 140 ustawy Ordynacja podatkowa;
 26. Stosowanie przewidzianych w art. 168 § 1 ustawy Ordynacja podatkowa form dla potwierdzania ustaleń poczynionych w trakcie postępowania podatkowego;
 27. Wypłacanie wynagrodzeń dla członków Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na zasadach określonych w § 5 ust. 2 uchwały Rady Miejskiej nr VIII/166/03 z 24 kwietnia 2003 roku w sprawie uchwalenia Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych we Wrocławiu na 2003 rok, tj. wyłącznie za udział w posiedzeniu Komisji.

- Naliczenie i wypłacenie diet członkom Komisji, u których w trakcie kontroli stwierdzono nieprawidłowości (opisane na str. 101 protokołu kontroli);
28. Dostosowanie regulaminu wypłat wynagrodzeń pracowników Urzędu do wymogów określonych w art. 239 § 3 pkt 3c w związku z art. 77² § 5 kodeksu pracy, który stanowi, że regulaminem wynagradzania nie mogą być objęci pracownicy samorządowi zatrudnieni w urzędach gminy na podstawie wyboru, mianowania i powołania;
 29. Dokonanie weryfikacji wynagrodzeń pracowników zatrudnionych na stanowiskach zastępców prezydenta, sekretarza i skarbnika i ustalenie ich w wysokościach zgodnych z przepisami określonymi w rozporządzeniu Rady Ministrów z 11 lutego 2003 roku w sprawie zasad wynagradzania i wymagań kwalifikacyjnych pracowników samorządowych zatrudnionych w urzędach gmin, starostwach powiatowych i urzędach marszałkowskich (Dz. U. nr 33, poz. 264);
 30. Dokonanie weryfikacji wynagrodzeń pracowników zatrudnionych na stanowiskach kierowników jednostek organizacyjnych i ustalenie ich w wysokościach określonych dla tych stanowisk w rozporządzeniu Rady Ministrów z 26 lipca 2000 roku w sprawie zasad wynagradzania i wymagań kwalifikacyjnych pracowników samorządowych zatrudnionych w jednostkach organizacyjnych jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. nr 61, poz. 707 ze zm.);
 31. Zobowiązanie pracowników do przestrzegania zasad określonych w wewnętrznych instrukcjach w zakresie terminowego rozliczania się z pobranej zaliczki na pokrycie kosztów delegacji zagranicznej;
 32. Przestrzeganie określonych w uchwałach Rady Miejskiej przepisów w zakresie naliczania diet radnym. Egzekwowanie zwrotu do kasy Urzędu nienależnie wypłaconych diet radnym III i IV kadencji i członkom komisji spoza Rady (okres III kadencji), zgodnie ze złożonymi przez nich oświadczeniami;
 33. Przestrzeganie przepisów ustawy z 7 lipca 1994 roku Prawo budowlane (tekst jednolity Dz. U. z 2003 roku Nr 207, poz. 2016, ze zm.) w zakresie obowiązków spoczywających na inwestorze przedsięwzięcia budowlanego w odniesieniu do wszystkich faz procesu budowlanego, a w szczególności art. 28, określającego warunki rozpoczynania robót budowlanych;
 34. Udzielanie zamówień publicznych zgodnie z ustawą z 29 stycznia 2004 roku Prawo Zamówień Publicznych (Dz. U. nr 19, poz. 177 z późn. zm.), a w szczególności:
 - a) bezwzględne przestrzeganie przepisów dotyczących: opisu przedmiotu zamówienia, specyfikacji istotnych warunków zamówienia, dokumentów żądanych przez zamawiającego, wykluczenia wykonawców, odrzucania ofert, unieważnienia postępowania, ogłaszania o wyniku postępowania, przestrzegania terminu zawarcia umowy;
 - b) bezwzględne przestrzeganie przepisów art. 90 ust. 1 i ust. 3, zgodnie z którymi:
 - zamawiający w celu ustalenia, czy oferta zawiera rażąco niską cenę w stosunku do przedmiotu zamówienia, zwraca się do wykonawcy o udzielenie w określonym terminie wyjaśnień dotyczących elementów oferty mających wpływ na wysokość ceny;

- zamawiający odrzuca ofertę wykonawcy, który nie złożył wyjaśnień lub jeżeli dokonana ocena wyjaśnień potwierdza, że oferta zawiera rażąco niską cenę w stosunku do przedmiotu zamówienia;
 - c) bezwzględne przestrzeganie przepisów art. 89 ust. 1 pkt 2, 3 i 4, zgodnie z którymi Zamawiający odrzuca ofertę, jeżeli:
 - jej treść nie odpowiada treści specyfikacji istotnych warunków zamówienia;
 - zawiera rażąco niską cenę w stosunku do przedmiotu zamówienia.
 - d) bezwzględne przestrzeganie przepisu art. 93 ust. 1 pkt 7, zgodnie z którym Zamawiający unieważnia postępowanie o udzielenie zamówienia, jeżeli postępowanie obciążone jest wadą uniemożliwiającą zawarcie ważnej umowy w sprawie zamówienia publicznego;
35. Kwalifikowanie robót budowlanych jako remontu tylko wówczas, gdy polegają one na odtworzeniu stanu pierwotnego, zgodnie z art. 3 pkt 8 ustawy Prawo budowlane;
 36. Przestrzeganie postanowień zawartych umów na usługi, dostawy i roboty budowlane, w szczególności w zakresie egzekwowania kar umownych za nieterminową realizację przedmiotu umów;
 37. Traktowanie sporządzonych w ramach zawartych umów cywilno-prawnych opracowań (projektów budowlano-wykonawczych, kosztorysów inwestorskich, dokumentacji przetargowej itp.) niezgodnie z określonymi przepisami szczególnymi, jako nienależyte wykonanie umowy z konsekwencjami określonymi w art. 471 – 486 Kodeksu cywilnego;
 38. Ewidencjonowanie kosztów inwestycji w sposób zapewniający prawidłowe ustalanie ogółu tych kosztów, stosownie do przepisów art. 28 ust.8 i art.17 ust. 1 pkt 6 ustawy z 29 września 1994 roku o rachunkowości oraz zgodnie z zasadami funkcjonowania konta 080, określonymi w załączniku nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów z 18 grudnia 2001 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości (...), a także rozliczanie tych kosztów na uzyskane efekty;
 39. Dostosowanie przepisów wewnętrznej „instrukcji obiegu dokumentów finansowo-księgowych w Urzędzie Miejskim Wrocławia”, wprowadzonej w życie Zarządzeniem Nr 9/02 Prezydenta Wrocławia z 16.04.2002 roku, w zakresie przekazywania umów między stronami i ich podpisywania, do wymogów ustawy Prawo zamówień publicznych;
 40. Zawieranie umów najmu lokali użytkowych w procedurze bezprzetargowej tylko z takimi podmiotami, które złożą wszystkie wymagane dokumenty, dotyczące w szczególności ich sytuacji finansowej – gwarantującej wywiązywanie się z obowiązków najemcy oraz postępowanie zgodnie z § 3 ust. 1 uchwały nr XXV/839/00 RM z 19 października 2000 roku w sprawie zasad wynajmowania lokali użytkowych w budynkach stanowiących własność Gminy Wrocław, z którego wynika, że zasadą jest wynajmowanie lokali użytkowych po przeprowadzeniu przetargu. Odstępstwa od tej zasady nie mogą być praktyką powszechną i powinny wymagać sformułowania uzasadnienia;
 41. Egzekwowanie od wnioskodawców, starających się o wynajem lokalu do remontu lub o adaptację powierzchni wspólnego użytku przeznaczonej na lokal mieszkalny, obowiązku przedłożenia dokumentów potwierdzających ich zdolność finansową do przeprowadzenia remontu lub wykonania adaptacji, zgodnie z postanowieniem § 10 ust. 5 uchwały Rady

Miejskiej z 4 lipca 2002 roku w sprawie zasad wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Gminy Wrocław z 4 lipca 2002 roku;

42. Bieżące kontrolowanie spółek zarządzających zasobem komunalnym w zakresie między innymi:
 - zgodności zawieranych przez te spółki umów najmu z warunkami ustalonymi w tym zakresie przez Gminę Wrocław,
 - prowadzenia działań zmierzających do likwidacji zaległości z tytułu opłat wynikających z umów najmu, zgodnie z zasadami określonymi w umowach o zarządzanie.
43. Przyjmowanie tylko takich operatów szacunkowych, które spełniać będą wszystkie warunki określone w § 51 rozporządzenia Rady Ministrów z 22 listopada 2002 roku w sprawie szczegółowych zasad wyceny nieruchomości oraz zasad i trybu sporządzania operatu szacunkowego (Dz. U. nr 230, poz. 1924) i zawierać będą przedstawienie całego toku wyliczeń (co umożliwi zlecającemu wycenę ich sprawdzenie) oraz dołączone dokumenty wykorzystane przy sporządzaniu operatu. Ponadto przypominamy, że w razie istotnych rozbieżności w opiniach o wartości tej samej nieruchomości sporządzonych przez rzeczoznawców majątkowych, oceny prawidłowości sporządzenia operatu dokonuje organizacja zawodowa rzeczoznawców, na podstawie art. 157 ustawy z 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami (tekst jednolity z 2000 roku: Dz. U. nr 46 poz. 543 z późn. zm.);
44. Określenie zasad przeprowadzania rokowań przy bezprzetargowym wprowadzaniu nieruchomości komunalnych do obrotu cywilnoprawnego na podstawie obowiązującej uchwały Rady Miejskiej w sprawie zasad gospodarowania nieruchomościami, a także określenie sposobu i terminów podania do publicznej wiadomości zaproszenia do rokowań;
45. Rzetelne informowanie potencjalnych nabywców nieruchomości wystawianych na sprzedaż o wszystkich właściwościach mogących mieć wpływ na ich wartość, w celu zabezpieczenia interesu gminy przed roszczeniami nabywców z tytułu wad przedmiotu sprzedaży;
46. Przestrzeganie przepisów z art. 70 ust. 1 i ust. 2 ustawy z 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami (tekst jednolity Dz. U. z 2000 roku nr 46, poz. 543 z późn. zm.), zgodnie z którymi cena nieruchomości sprzedawanej w drodze przetargu podlega zapłacie nie później niż do dnia zawarcia umowy przenoszącej własność, natomiast w przypadku nieruchomości sprzedawanej w drodze bezprzetargowej - w razie rozłożenia ceny na raty pierwsza rata podlega zapłacie, nie później niż do dnia zawarcia umowy przenoszącej własność nieruchomości;
47. Zobowiązanie pracowników Wydziału Podatków i Opłat do dokonywania przypisów poszczególnych rat na kontach nabywców nieruchomości, którym cenę rozłożono na raty zgodnie z postanowieniami rozporządzenia Ministra Finansów z 18 grudnia 2001 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości (...), w którym określono, że na koncie 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” powinno się ujmować należności ustalone na dany rok budżetowy, a nie na dany okres sprawozdawczy. Zapewnienie pracownikom

możliwości posługiwania się programem komputerowym zapewniającym księgowanie dochodów budżetowych zgodnie z podanymi wyżej wymogami;

48. Przyjmowanie na stan środków trwałych nabytych nieruchomości w terminach zgodnych z art. 20 ust. 1 ustawy z 29 września 1994 roku o rachunkowości oraz ujmowanie w bilansie sporządzanym na koniec każdego roku wszystkich nieruchomości nabytych w danym roku;
49. Dostosowanie zapisów w „Zakładowym Planie Kont dla Urzędu Miejskiego Wrocławia” do przepisów powszechnie obowiązujących, poprzez:
- dostosowanie wykazu kont syntetycznych i analitycznych zespołu “0” do wymogów wymienionych w załączniku Nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 18 grudnia 2001 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości (...),
 - określenie zasad prowadzenia ewidencji analitycznej środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych, pozostałych środków trwałych, ewidencji ilościowo-wartościowej magazynu oraz zasad rozliczania majątku trwałego i obrotowego, zgodnie z wymogiem art. 10 ust. 1 pkt 3 lit. a ustawy o rachunkowości,
 - ustalenie dolnej granicy wartości pozostałych środków trwałych podlegających ewidencji ilościowo-wartościowej na koncie 013, co umożliwi ustalenie pozostałych środków trwałych podlegających ewidencji wyłącznie ilościowej, zgodnie z art. 10 ust. 1 pkt 3 lit. a ustawy o rachunkowości,
 - oznaczenie obiektów przyporządkowanych do poszczególnych wydziałów, wg których prowadzona jest ewidencja analityczna środków trwałych, jak również oznaczenie obiektów i grup asortymentowych, wg których prowadzona jest ewidencja analityczna pozostałych środków trwałych, zgodnie z wymogami art. 10 ust 1 pkt 3 lit. a ustawy o rachunkowości,
 - wprowadzenie wewnętrznych regulacji w zakresie terminu i przyjętych metod umarzania środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych, w tym bieżące aktualizowanie “Rocznego Planu Umorzeń Środków Trwałych”, zgodnie z wymogami art. 10 ust. 1 pkt 3 lit. a ustawy o rachunkowości, w powiązaniu z § 5 ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 18 grudnia 2001 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości (...) oraz art. 16h ust. 1 pkt 1 i art. 16i ust. 1 ustawy z dnia 15 lutego 1992 roku o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz. U. z 2000 roku Nr 54, poz. 654 ze zmianami),
 - określenie rodzaju materiałów prowadzonych wg ewidencji ilościowo-wartościowej oraz materiałów ewidencjonowanych wyłącznie ilościowo, zgodnie z wymogami art. 10 ust. 1 pkt 3 lit. a ustawy o rachunkowości;
53. Wypełnianie dowodów OT zgodnie z wymogami § 35 ust. 1 i ust. 5 pkt 8 „Instrukcji obiegu dokumentów finansowo-księgowych w Urzędzie Miejskim Wrocławia”, zwłaszcza w zakresie wskazania stopy procentowej umorzenia, a także dostosowanie funkcji programu ewidencjonującego środki trwałe z uwidocznieniem na kartotece środka trwałego stawki procentowej umorzenia;
54. Stosowanie właściwej kwalifikacji środków trwałych, zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 30 grudnia 1999 roku w sprawie Klasyfikacji Środków Trwałych (Dz. U.

- Nr 112, poz. 1317 ze zmianami) oraz obowiązujących stawek umorzeń, zamieszczonych w załączniku Nr 1 do ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych;
55. Rozliczenie pozostałych do wyjaśnienia niedoborów o wartości 110.654,32zł, w tym wyciągnięcie odpowiedzialności w stosunku do pracowników, którzy utracili powierzone im składniki majątkowe;
56. Uzyskiwanie potwierdzeń sald posiadanych przez Gminę Wrocław udziałów i akcji w spółkach prawa handlowego zgodnie z wymogiem art. 26 ust. 1 pkt 2 ustawy o rachunkowości;
57. przestrzeganie przy udzielaniu i rozliczaniu dotacji:
- ustawy z 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i wolontariacie (Dz. U. z 2003 roku nr 96, poz. 873 ze zm.) ze szczególnym uwzględnieniem art. 14 i art. 17 w zakresie ujednoczenia treści ofert, jakie powinni składać ubiegający się o dotację, obowiązków podmiotu dotującego związanych z kontrolą i oceną realizacji zadania oraz przepisów rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z 29 października 2003 roku w sprawie wzoru oferty realizacji zadania publicznego, ramowego wzoru umowy o wykonanie zadania publicznego i wzoru sprawozdania z wykonania tego zadania (Dz. U. nr 193 poz. 1891);
 - uchwały nr XXII/1855/04 Rady Miejskiej Wrocławia z 22 kwietnia 2004 roku w sprawie szczegółowych zasad udzielania i rozliczania dotacji niepublicznym i publicznym szkołom oraz placówkom oświatowym prowadzonym przez osoby fizyczne i prawne w zakresie rozliczania dotowanych podmiotów niezaliczonych do sektora finansów publicznych, ze szczególnym uwzględnieniem weryfikacji przedkładanych sprawozdań i rozliczeń;
 - uchwały nr XXII/1815/04 Rady Miejskiej Wrocławia z 22 kwietnia 2004 roku w sprawie współpracy Miasta Wrocławia z organizacjami pozarządowymi w zakresie rozliczania dotowanych podmiotów niezaliczonych do sektora finansów publicznych ze szczególnym uwzględnieniem weryfikacji przedkładanych sprawozdań i rozliczeń;
 - postanowień wynikających z podpisanych umów;
58. Weryfikowanie poprawności sporządzenia sprawozdań przez podległe jednostki organizacyjne, poprzez porównywanie ze sobą danych wykazywanych przez te jednostki w różnych typach sprawozdań, stosownie do postanowień § 10 ust. 3 i ust. 4 rozporządzenia Ministra Finansów z 13 marca 2001 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej;
59. Opracowywanie odrębnych planów finansowych dla środków specjalnych działających przy Zarządzie Dróg i Komunikacji i utworzonych z różnych tytułów, stosownie do postanowień art. 21 ust. 1 i ust. 3 ustawy z 26 listopada 1998 roku o finansach publicznych, § 6 ust. 1 rozporządzenia Ministra Finansów z 29 grudnia 2000 roku w sprawie szczegółowych zasad gospodarki finansowej jednostek budżetowych, zakładów budżetowych, gospodarstw pomocniczych jednostek budżetowych oraz szczegółowych zasad i terminów rocznych rozliczeń i wpłat do budżetu przez zakłady budżetowe i gospodarstwa pomocnicze jednostek budżetowych (Dz. U. nr 122, poz. 1333) oraz § 4 uchwały Rady Miejskiej nr XXI/670/00 z 18 maja 2000 roku w sprawie utworzenia środka specjalnego z przychodów osiągniętych przez

Zarząd Dróg i Komunikacji we Wrocławiu z tytułu gospodarowania gruntami i obiektami w pasie drogowym;

60. Klasyfikowanie wydatków zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów z 25 marca 2003 roku w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów i wydatków oraz przychodów i rozchodów (Dz. U. nr 68, poz. 634 ze zm.);

Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, zgodnie z art. 9 ust. 3 i ust. 4 ustawy z 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych oczekuje, w terminie 30 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o wykonaniu wniosków lub o przyczynach ich niewykonania. Do wniosków zawartych w wystąpieniu pokontrolnym przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżenia do Kolegium Izby. Zastrzeżenie składa właściwy organ jednostki kontrolowanej w terminie 14 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, za pośrednictwem Prezesa Izby. Podstawą zgłoszenia zastrzeżenia może być tylko zarzut naruszenia prawa poprzez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie.

Do wiadomości:

Pan

Grzegorz Stopiński

Przewodniczący Rady Miejskiej

we Wrocławiu